

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 240 (3105) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Magyar sikereket jelentenek a keleti arcvonalról

Kölcsönös tűzérési és felderítő tevékenység folyt a honvédsereg arcvonalán. Ehenség, vízhiány és teljes zür-zavar uralkodik Moszkvában

A Magyar Távirati Iroda jelenti: (A 26-ik számú hadijelentés.) A honvédsereg főnöke közli: A magyar hadsereg arcvonalán kölcsönös tűzérési és felderítő tevékenység folyt, amelyben különösen eredményes volt egy felderítő osztagunk vállalkozása. A vállalkozás során teljesen megsemmisült egy fél század erejű ellenséges harcsoport, valamint 15 ellenséges kiserőd, míg saját osztagunk néhány főnyi könnyű sebesültet leszámítva, nem szenvedett veszteséget.

Moszkvából Szófiába érkezett jelentés szerint Moszkva élete mindinkább hasonlónak lesz Leningrádéhoz. Négy hónapja sem a halálozást, sem a születést nem tartják nyilván. Az üzleti élet csaknem teljesen megszűnt. A közlekedés rosszabb mint valaha. Már a vizet is adagolják, mert a német stukák szétbombázták a vízműveket. Az ehenség ijesztő méreteket ölt. A város keleti részén kiütéses tifusz pusztít. Október 15-én 193 kiütéses tifusz- esetet állapítottak meg.

Szántó Tibor őrmester ragyogó teljesítménye

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvédsereg főnökének mai 26-ik számú hadijelentéséhez a következő tájékoztatót fűzték: Azok a kisebb vállalkozások és csatározások, amelyek a honvédsereg vonalán az elmúlt napokban lefolytak és amelyek célja a felderítés mellett egyes helyi fontosságú területeknek megszállása, vagy az ellenfél erődítő munkájának hatásos megzavarása, jellemző velejárói a mindinkább kidomborodó állásharoknak. Az arcvonalon egyébként nyugalom van és a harci tevékenység főként tűzérési és aknavető műveletekre szorítkozik. A szembenálló felek az arcvonalnak ezen a szakaszán állásaik kiépítésén és a téli háborúra való berendezésén fáradoznak. Ez a munka saját oldalán meglehetősen előrehaladt és ez a körülmény a veszteség nagy csökkenésében is megmutatkozik. A honvédség kiváló támadószellemének bizonyítéka a hadijelentésben említett sikeres vállalkozás, amelyben jelentéktelen saját veszteséggel az ellenség több, mint 60 megszállott halottat vesztett, továbbá az a fegyvertény, melyet Szántó Tibor őrmester hajtott végre, aki válogatott rohamcsapat élén észrevétlenül átkelt a Don folyóba épített aknazáron és vakmerően rajtaütött az ellenség erősen kiépített védelmi fedezékén. A vállalkozásban az ellenséges géppuskafészek gépeinek nagyszámú megsemmisítését, másrészt foglyul ejtették, majd a fészek elpusztítása után nehéz és önműködő puskákat zsákmányolva veszteség nélkül vezette vissza csoportját saját állásainkba.

Genfből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint Newyorkból jelentik, Lattimore, Csang-Kai-Sek tanácsadója, csungkingi beszédeben kijelentette, kezeskedhetik arról, hogy

takoztak az ellen, hogy az Egyesült Államok beavatkozzék Chile belpolitikájába. A tüntetőket a rendőrség szét szórta. Nagyobb arányú tüntetések voltak az Egyesült Államok nagykövetsége előtt is.

"Franciaországnak, ha nem akar meghalni, Európához kell csa lakoznia"

Párizsból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az egyik párizsi színházban rendezett gyűlésen Marcell Déat, a francia nemzeti mozgalom vezére kijelentette, hogy Franciaország az elkövetkezendő hónapokban vagy mindent megment, vagy pedig mindent elveszt. Európában — ugymond — már minden rendeződött és a győzelem biztos Franciaország egyre inkább belekerül az európai érdekközösség táborába, ugyanakkor a gyarmatbirodalmat egyre jobban fenyegetik az angolszások. Franciaországnak, ha nem akar meghalni, Európához kell csatlakoznia.

Teljes erővel megindult a közéleti tisztaságot védő törvény végrehajtása

A budapesti rendőrség több „kijárót” letartóztatott

A budapesti rendőrség erélyes vizsgálatot indított és több letartóztatást eszközölt a közéleti tisztaságot védő törvény alapján. A fővárosban az utóbbi időben több egyén vállalkozott arra, hogy a kereskedelem és iparügyi minisztériumban gépkocsijáratás engedélyt szerez különböző egyének számára. Eljárásukkal a közéleti tisztaságot védő törvény intézkedéseivel kerültek összeütközésbe. A rendőrség megállapította, hogy akik ezeket a megbízásokat vállalták, nem is teittek semmiféle lépést a minisztériumban. 100 és 400 pengő közötti összegben határozták meg közbelépésük díját és amennyiben a megbízó ügye kedvezően intéződött el, akkor felvették a kikötött díjat, ha kedvezőtlenül intézék el, akkor közölték, hogy a dolog nem ment. Eddig 5 egyént állítottak elő a főkapitányságon. És pedig: Schumann Pal kaposvári szabómestert, Sárkány Imre

KFT ügyvezetőt, Dénes László sütőkereskedőt, Szász Zoltán könyvelőt és Kaszab Imre autókerekeskedőt. A nyomozás szerint, valamennyien befolyásukra és összeköttetésükre hivatkoztak és 8 esetben vettek fel pénzt megbízóiktól. Előzetes letartóztatásuk csak bevezető munkája a rendőrségi eljárásnak, mely folytatódik a könyörtelen szigorúsággal jár el a közéleti tisztaságot veszélyeztető egyének ellen.

Az Actio Catholica új alelnöke

A legutóbbi püspökkari értekezleten néhai Zsembery István helyébe Esty Miklós pápai kamarást választották meg az Actio Catholica országos alelnökévé és az országos szervezőosztály elnökévé.

Krisztus a Király!

Irta: Molnár János apátkanonok

A világtörténelemnek sohasem volt olyan számonkérése, mint az a nagypénteki, amidőn az emberiség gyűlölete a hitványul cinikus birói tárgyalás elé állította az Istent, hogy az ember előtt igazolja magát. És ennél a számonkérésnél elhangzott a minden idők gyanakvó kérdése: „Tehát király vagy te?” Benne van ebben a kérdésben a szemforgató talpnyalásnak esetlen védelme a fensőbb hatalom felé ugyanakkor, amidőn herodesz félelem tölti el a hatalom árnyékában lapuló szívét saját uralmának vélt álnok kérdésére az isteni felelet csak nyílt és nyugodt lehetett. „Te mondd, hogy én Király vagyok” — hangzik a Krisztus ajkán a világos igazság, amely felelet minden idők minden ostoba kérdésére. Mert Krisztus királysága minden kétséget kizáró tény s minden kutató kérdés valami esztelen félelmet takar, mintha ez a királyság elködösítene a földi tekintélyt, keresztülgázolna egyéni nagyságon vagy lehetetleníteni akarná a közösség erejének érvényesülését az emberiség boldogulásának útjain.

Krisztus feleletet ad királyságának tisztázására is, midőn mondja: „Az én országom nem e világból való... Valójában az én országom nem innét való. „Nem lehet a Krisztus országa a szenvedélyek világa, mert ha ez volna, „harcra kelnének szolgálaim, hogy kezébe ne adassam a zsidóknak”. Midőn Krisztus leszögezi királyi méltóságának valóságát, természetes következetességgel utal a létező országra is, amelyben királysága felséges erejével érvényesül. Az emberiségnek tragikuma tehát mindig az, ha vélt vagy gyalogló módon elképzelt világot alkot magának konkrét valóságok nélkül. Vértelen fogalmak, látszólagos igazságok és légürben kóválygó eszmék és rendszerek nem hozták az emberiséget egy milliméterrel sem közelebb a boldogsághoz. Az Isten nem eszme, hanem személyi, konkrét. Valóság, aki Jézus Krisztusban az emberi történelembe is belépett. Ennek a történelemnek soha meg nem semmisíthető valósága az „Isten országa”, amelyet nem lehet parabolának vagy szóképnek minősíteni, mert imádság tárgya éppenúgy, mint a mindennapi kenyér. És ha a kenyér életszükséglet, mert kenyér nélkül elhal az élet, még inkább életszükséglet az „Isten országa”, mert a halálból kisiklító nagy probléma megoldása nélkül nincs való élet. Nagy tévedés tehát Isten országát a földi élettől elvonatkoztatni, mert ennek a kegyetlen gondolatnak nyomában ott settenkedik a kétségbejítő reménytelenség a békés, a szebb, az emberiből élet lehetőségével szemben.

Érdekes világkongresszus színhelye

volt a franciák fővárosa, Párizs, 1937 nyarán. A világ minden tájáról összegyűlt bölcselek tartották itt kilencedik kongresszusukat. A résztvevők száma 800 volt s a félezeret megközelítette az előadások száma. Minthogy az előadások nemcsak bölcséleti szakkérdésekkel foglalkoztak, kitűnő keresztmetszetét adták időnk egész szellemi, lelki életének. A szellemi élet teljes zűrzavara bontakozott ki az előadások nyomán. Az orvos felkelt felvágó kének nyomán nem fakad úgy a geny, mint ahogy itt nyíltak meg elgyenyedetett szellemi életünk sebei az előadások után. A legalapvetőbb, a legsúlyosabb kérdések körül a legellentétebb vélemények csaptak össze. És ebben az újbábéli zűrzavarban szembeszökően érezhető volt: mennyire fölkapart, mily nyugtalan a kor lelke. Nem csoda, ha az ember, mint szenvedő alany, kínos reménytelenséggel vetette fel maga előtt ezek után a kérdést, micsoda döröcs azokra hagyatkozni, akik csupa tipródásban vannak saját-maguk körül? Igazában ráébredt az ember a gyöttrő szomjúságra az ilyen forrásoknál, ráeszmélt éhségére az ilyen tudósok asztalainál és lámpáknak fénye mellett megvakultnak érezte magát. Gazdasági rendszerek, társadalomszemléletek, állameszmék, a tudomány mindenhatósága, kapitalista anyagelvűség, amelyekre rendíthetetlen hittel esküdött, értéktelen lomként tűntek fel előtte. És a tragikus ember tapogatózva keresi a zűrzavarból a menekülést és tekintete egy új világ keletkezésén pihen meg.

A nagy Prohászka mondotta egy alkalommal, hogy ez a világ mérhetetlen févedéseinek a lejtőjén zuhan a lehetetlenbe s az emberiség akkor fog ráébredni szomorú sorsára, midőn minden szellemiségének fészke, az agy, szétlocsan valami sziklón, amelybe a fejtét vágta. Isten munkájának mondotta ezt és a deductio ad absurdum alkalmazásának, mert vannak emberek, akiket csak a lehetlenségbe való zuhanás megengedésével lehet jobb belátásra vezetni. A nagy zűrzavarban ez a jobb belátás bontakozik már. Az egy nemzedéken belül két világégsébe jutott ember kezd takarodót fujni a multnak és készíti a boldogabb jövőt.

Ez a jövő nem jelenthet mást, mint Krisztus királyságát. Ne téveessen meg senkit, ha még sárba kell gázolnia. Amikor olvadás van, sárnak is kell lennie. A sár lassanként felszárad és szabadabb mozgásba jut a lélek. Ki ne látná, hogy a lelkiség égető kérdései felé visz a forrongó élet? És ennek a meglátása közelebb hozza a tényt a Krisztusi érkezéséről. Minél mélyebbre ereszti hálóját a gondolkodó emberiség a lélek nagy adottságival szemben, annál jobban kell megközelítenie Krisztust. Eddig naptávolban volt az emberiség Krisztussal szemben és nem érthette meg vagy legjobb esetben félreértette. A közelség tisztultabb helyzetet teremt és réggen lezárt zsillipeket nyit meg, amelyeken át hatalmas erők hozzák izzásba a lelkeket. És ezeken az erőkön át fog kibontakozni az egyetlen való totalitás, a teljes Krisztusra való hagyatkozás.

Krisztus királysága az őszinteségnak a birodalma. És ha vannak még hitvány portékát árulók, hamarosan szemben találják magukkal azt az ifjúságot, amely realitásokat keres s éppen ezért elfordul minden olyan értékeléstől, amely lelkétől még a száraz kenyeret és vizet is megvonja. Tavasz légháramlatok előretörése ez a keresztény ifjúságon keresztül, mert ez az ifjúság nem akar mozogni azon a síkon, amelyen öreg elődei elkótyavetyéltek azokat az értékeket, amelyek egyedül időtállóak. A kiábrándulás bamba tekintete elszomorító látvány és nem kívánatos örökség a duzzadó élet hordásakor.

A Krisztus királysága a hatalmas és minden emberi igényt kielégítő vezérségnak a birodalma. A mai emberre nézve nem probléma többé a vezérváló hagyatkozás. Micsoda lelkességgel, sőt fanatikus szeretettel tud ragaszkodni vezéréhez ma, midőn még tegnap egyéni önteltségében maga felett mást nem tűrt. Mennyire magához fogja vonzani Krisztus az így alakított embert, akiben a bizalom hőmpolygó áradata megfelelő erővel indul meg a Vezér szavára: „Bizzatok, én meggyőztem a világot!” Ebben a birodalomban nem fog nomád életet élni a hűség, mert az örökkévalóság nagy Kormányosa soha csalódsba nem viszi.

Apollo Filmszínházban

Az évad legnagyobb sikerű magyar filmje!

JELMEZBAL

Főszerepben: Szörényi Éva, Turay Ida, Aitay, Greguss, Bilicsi

Belvárosi

A mai idők legaktuálisabb filmje!

G. P. U.

(Hogyan dolgozott külföldön a Komintern.) — A nagy Szovjet bünszövetkezetről fest megrázó képet filmünk.

Miért?

Főszereplői:

Muráti, Páger, Vaszary

a CASINOBAN

A Krisztus királysága a közösségen nyugvó élet birodalma. Az önimádat bódulatából kiábrándult emberben elevenen él a közösségi gondolat. A közösség erejébe vetett hit megjelenik minden gomblyukban, hiszen alig van ember valami közösségi jelvény nélkül. Az egymásrautaltságnak érzése megtámasztja a szívet, amely még nem is igen a szertelen önzésben élte ki magát. A kifügglő szív megtelik szeretettel s az ember újra rátalál Krisztusra, aki a szeretet megtestesülése s akinél senki még erőteljesebben nem hangoztatta a szeretet szent törvényét s éppen ezért a legszilárdabb közösséget tudta megalapítani Egyházában, amelynek Ő az összekötő kapcsa. Ő a fő s az emberek a szőlővesszők. Ő a legsilányabb vesszőnek is a táplálója. Azért, amit egynek a legkisebbek közül tesznek a tagok, azt Neki teszik. Ezt a közösséget meg-

nem teremtheti senki és ebben a közösségekben teljesedik ki az emberiség vágya a több élet után. Itt fogja megérezni az ember, hogy a kereszténység nem morzsák és foszlányok osztogatója és hogy nem igaz, hogy más a tegnap és más a holnap igazsága és rádobban a megdönthetetlen valóra, hogy Krisztus nélkül nincs boldogság, tehát a szörénység, de vallási életen kívül eső kérdések megoldása is csak Krisztussal lehetséges.

Megjön-e Krisztus királysága? Ne hozzon zavarba néhány új, tisztulatlan áramlat. Ne csökkentse reményünket egy-egy durva útszéli hangnak a mérséklése. Az idők méhe ezt a királyságot hordozza. Milliók imája száll ezért az örökkévalóság felé. Ez a királyság meglesz, mert a mai emberiség a jót, a jobbat keresi és a jónak a keresésében Istent is meg kell találnia.

Halmos László Női Kamarakórusa énekel vasárnap a délelőtti misén a Székesegyházban

Zenei esemény lesz a győri vendégek templomi szereplése

Vasárnap, Krisztus Király ünnepén, a székesegyházi nagymisén az áhitatot mélyíteni, a lelket emelni, szárnyalásra tanítani fogja a muzsika. Az alkotó művész, a mű leghitelesebb interpretálója, fogja tolmácsolni alkotásait olyan körülmények között, amelyekben, egységben, zenei kifejezőképességben ritkítja párját. Gazdag tudásából a Győri Női Kamarakórus és vezetője, a zeneszerző Halmos László nemcsak az esti 6 óras hangversenyen nyújt a váradiaknak bőkezű ajándékot, délelőtt a Halmos László szerette egyházi muzsikát is megszólaltatják. A misén Halmos-művek kerülnek előadásra. Éneklék a *Kyrie-t*, *Sanctus-t* és a *Benedictus-t* a *Tavaszi miséjéből*, amelyet az Eucharisztikus kongresszuson az egyik bibor-noki misén mutatott be. Olyan az egész, mint a tavaszi életaradás, csupa tűz, lendület, világosság és melegség. A *Glória* a *Pacsirta-miséből* van. Ez a híres győri Pacsirta-gyermekkarnak készült. A mű tiszta, gyermeki, egyszerű. Orgonán dr Szalay Elemér fogja kísérni. Ugyanő kíséri majd a finom hangulatú *Diffusa est* című Graduale utáni betétet, ezt a halk szavú imát. Érdekesége az osztató kíséret. A *Credo* meg-

lepetés lesz. A solémosi becések által kidolgozott ritmuseal adja elő a női kar a III. gregorián *Credo*. Ez a mű ugyan nem Halmosé, de halmosi a tényben az, hogy Halmos László egyik főgondja és nagyszerű eredménye az egyház szép gregorián muzikájának tökéletes gyakorlása, előadása. A győri theológia hallgatóiból alkotott Szent Gergely férfikarának (szintén Halmos-kórus) előadásában már hallottuk a rádióon keresztül gregoriánt. Az offertoriumra Halmos *Postula* me-je következik, egy drámailag erősen színezett mű. Majd a Palestrina stílusában írt ujjongó *Jubilate Deo* zendül meg. A misé elején nagyszerű akkordokban csendül meg a Prohászka Ottokár jellegű *Hiszek a szent szíven* című kórusműve, a rendíthetetlen hit keményhangzású kifejezése.

Hisszük, hogy akik a Halmos-kórus miséjét végighallgatják, jogosan megkérdezik majd: „Miért nem Váradi a váradi Halmos?”

Dr D. I.

Kávéházakban és vendéglőkben kéri a „MAGYAR LAPOK”

1943
Tipusu
Márkás **Rádió-**ban

vezet

Vacsi és Dobribán

rádió szaküzlete

Kossuth L.-u. 5. Tel.: 27-33

Siemens Philips
Standard Orion
Telefunken

Magyar csapatok erős szovjet egységeket semmisítettek meg a doni arcvonalon

Tuapszénál erős szovjet ellenállási vonalakat küzdöttek le a német csapatok

Berlinből jelentik: (NTL) Német harci repülőgépek a bolsevista utánpótlás ellen folytatott támadásai során két hosszú löszterrel megrakott tehervonatot nehéz bombákkal eltaláltak és egy olajszállítónatot megrongáltak.

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: A német csapatok Tuapse vidékén jelentős tért nyertek. Az előrenyomuló hadosztályok élosztagai már csak husz kilométerre vannak Tuapsétól.

Stalingrádban nehéz bombázók pén-tek hajnal óta bombázzák a kohóműveket és a körülötte elterülő ipartelepeket. A város 26 kerületéből 22 már szilárdan német kézen van. Észak-Afrikában angol repülőgépek ismét bombáztak egy német főkövetőhelyet, melyen világosan látható volt a vöröskereszt jelzés. A sebesültek között veszteségek voltak.

rendkívül élénk felderítő tevékenység folyt.

Zuhanóbombázók folytatták támadásaikat Málta repülőtere ellen.

Az ellenség az elmúlt éjjel légitámadást intézett Torinó és Genova ellen, a támadás több, egymást követő hullámban történt. Az ellenség jelentékeny kárt okozott a lakóházakban. Az áldozatok száma most még nem ismeretes. Két ellenséges gépet lelőtünk.

Genovából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az olasz uralkodópár pénteken váratlanul Genovába érkezett és megszemlélte a légitámadást szenvedett városnegyedét. A királyné meglátogatta a sebesülteket a lakosság mindenütt lelkesen ünnepelte az uralkodópárt

Meghiusultak mindenütt a szovjet ellentámadások

Berlin. (MTI) A Német TI jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnokság közli:

Hegyi és vadász hadosztályaink Tuapsétól északkeletre mélyen tagozott ellenállási fészkekből vetették ki az ellenséget. Csapatainkat ezekben a harcokban a kedvezőtlen időjárás ellenére is támogatták a légikötékek. Kaukázus partjai előtt bombatalálát következében súlyosan megrongálódott egy szovjet kereskedelmi hajó, amely azután zátonyra futott.

Stalingrádban visszavertük az ellenség támadását. A Don és a Volga közt csütörtökön a szovjet csapatok összefüggéstelen tehermentesítő támadásokat hajtottak végre, amelyeket visszavertünk.

A doni arcvonalon magyar csapatok egy helyi vállalkozás során megsemmisítettek egy ellenséges erőcsoportot.

Az egyiptomi arcvonalon német vadászok heves légi harcokban 10 ellenséges gépet lőttek le, saját veszteség három gép volt. Három további gépet a légvédelmi tüzérség lőtt le.

Német harci gépek az október 22-re virradó éjjel a Vörös-tengeren elsüllyesztettek egy ötszeker tonnás ellenséges kereskedelmi gőzöst.

Róma. (MTI) A Stefani jelenti: Az olasz főhadiszállás 880. közleménye:

A tengely és az ellenség légiereje

között csütörtökön kemény légi harcok fejlődtek ki Egyiptom felett, amelyek során a tengely vadászái 20 angol gépet lelőttek. Valamennyi gépünk visszatért támaszpontjára. A szárazföldi arcvonal északi szakaszán

Hihetetlen hevességgel folynak a harcok Stalingrádban

Berlinből jelentik: (Interinf.) A harctéri helyzetről szombat reggel a következő tájékoztatót adták ki: Pénteken meglepetésszerűen megindult a támadás a Vörös Október Vaskohóművek romjai és az ettől északra fekvő útvonalak ellen. A terep sajátos jellege most is aránylag csekély erők harcra valóra kényszerítette a németeket. Bár a harcok elkezdődtek voltak, német részről a veszteségek csekélyek. A támadók rajtaütésszerűen mélyen áttörték a bolsevista vonalakat, a kohó déli oldalához közelítő mély szakadék mentén. Péntek délig az óriási kiterjedésű gyárterületnek mintegy fele a német rohamcsapatok kezében volt. Délfelé nehéz páncélosok elfoglalták a kohótól északra fekvő kenyérgyárat. A bolsevista védőket közelharcban legyűrték. Délután a kohómű területén a harcok tovább folytak csarnokról csarnokra. Miközben az ujonnan elfoglalt terület megtisztítása folyt, páncélosok és rohamgyűk egészen a Volgaig törtek előre, hogy kétoldalról támadják a szovjet védő-

zsárnyait. A szovjet délfelé megkísérelt ellentámadásai meghiusultak. A jelentés lezárásakor a harcselekmények még tartottak. Stalingrádtól északnyugatra a szovjet tehermentesítő támadások páncélosok támogatásával pénteken is széles arcvonalon tovább folytak, de már a német állásrendszer előterében megrekedtek. A Tuapsze felé vezető hágót mindkét oldalán a német csapatok lényegesen kibővítették a múlt támadásban elért jelentős sikereiket. Az úttól délkeletre német hegyivadászok áthathatoltak a nyugati Kaukázus gerincén és megvédték azt több ellentámadással szemben. Szanauantól nyugatra is német és szlovák kötelékek egyes helyeken elérték a gerincmagaslatokat. Leningrádtól keletre szovjet bombázók "jelöl" megtámadtak egy hajókötéleket, amely a Ladoga-tón bolsevista hajók ellen továbbnyitott. A bolsevisták minden rendelkezésükre álló gépjárművel bevetették. A három támadás sikertelenül zárult le a bolsevisták 21 bombázó

2 x jár le

a zsebóra, miala!

a 48 órás

Orion

hőpalack

még mindig

forrón, vagy

nidegen tartja

a belétöltött italt

és vadászgépet vesztek, míg a német és finn gépek közül egy sem vészelt el. A német hajókötélekek zavartalanul és veszteség nélkül végezték feladatukat. (MTI.)

Bodor László

rádió és műszaki nagykereskedő
Szt. László-tér 1. Tel.: 22-44.

Mózes István

rádió és műszaki üzlet
Nagyvárad, Hlatky E.-u. 15.

Ferenczy Zs. és Emődi J.

villamosságai, műszaki cikkek és rádió szaküzlet
Nagyvárad, Rákóczi-ut 11. sz.
Telefon 19-39.

gumitalpu és fatalpu **cipők**

formában és minőségileg elsőrangúak és ezekért

három havi teljes szavatosságot

vállalunk.

Tehát mindenki

bizalommal vegyen „CARMEN“

Üzlet:

Rákóczi-ut 1. Bazárépület.

cipőt

Bőséges választék.

Elutasította a bíróság Marsalkó Leó kártérítési keresetét a Premontrai rend ellen

Nagyvárad. Saját tud. Megirtuk a napokban hogy Marsalkó Leó gyógyszerész 116 ezer pengő erejéig kártérítési keresetét adott be a járásbírósnak a Premontrai rend ellen. A legutóbb megtartott tárgyaláson — mint azt szintén jelentettük. — az alperes képviselője pergátló kifogással élt azon a címen, hogy felperes Marsalkó Leó ugyanabban a kártérítési ügyben már 1918-ban is adott be keresetet. Kérte ezeknek a periratoknak a beszerzését, amit a törvényezék el is rendelt s az újabb tárgyalást szombat délelőttre tűzte ki.

A szombat délelőtti tárgyaláson a bíróság helyt adott az alperes pergátló kifogásának, mert az iratokból megállapította, hogy Marsalkó Leó 1918-ban valóban nyújtott be már kártérítési kere-

setet ebben az ügyben s 1926-ban a bíróság elrendelte a rend által Marsalkó ellen az üzleti hár nemfizetése miatt indított per iratainak beszerzését. Elrendelte továbbá az ügynek az iratok beszerzéséig történő nyilvántartásba helyezését. Azóta az ügyben semmi sem történt, a felek pedig sohasem jelentették be, hogy a pert szüneteltetni kívánják. Miután a per csak akkor évvült volna el három év alatt, ha a felek bejelentették volna a per szünetelése iránti kívánságukat, ilyen bejelentés pedig nem történt. — az 1918-ban megindított per ma is folyamatban lévőknek tekintendő. Új keresetnek tehát helye nincs. Ezért a bíróság Marsalkó Leó keresetét elutasította és kötelezte a per költségeit megfizetésére.

Visszaviszed a lámpát
és helyébe kérsz

TUNGSRAM
KRYPTONT Ⓟ

Ne idegenkedjék a mű és fatalpu cipők vásárlásától

Még mindig nagyon sokan vannak, akik ellenszenvvel viseltetik a háború következtében szükségszerűen póttanyagokból összeállított cikkeket iránt, különösen pedig a lábbeliről nagyon nehezen megy át a köztudatba, hogy a nem bőrtalpu cipő is lehet olyan jó és tartós, mint a bőrtalpu, sőt gyárilag és szakemberrel elkészített — minden követelménynek megfelelő — gumi vagy fatalpas lábbeli messze meghaladja a régebbi gyengébb kiállítású bőrtalpu cipő minőségét és tartósságát.

Ha a fogyasztó közönség egy kisebb mérlegelnie a cipőiparnak mennyire létérdeke, hogy az adott körülmények között a legjobban és a technikai követelményeknek legmegfelelőbb lábbelivel lássa el vevőit, minden bizonytalansággal több bizalommal volna ezen termelvények iránt.

Nem lehetett elvitatni, hogy a kezdet kezdetén hozzá nem értő kezek hoztak olyan gumi és fatalpu cipőket a piacra, amely rövid idő alatt tönkre-

ment és a fogyasztó a nehezen megdolgozott pénzéért ugyyszólván semmit sem kapott, de hiba volt ezért ezt általánosítani, mert vannak komoly és ismert cipőgyárak, akik minden tudásukat lathatva, igyekeznek a lehetőségek figyelembevételével a legjobb és legmegfelelőbbet kihozni.

A nagyváradai „Carmen” cipőgyár r. t. az első között volt, aki felismerte a bőranyaggal való legmegerősebbnek a takarékoság szükségességét és az első között hozta ki a fatalpu cipőt tökéletes és tetszetős formában, biztosítván így továbbra is jóhírnevét gyártmányainak az őket megillető előkelő helyet. Egyébként a gyár az általa készített műtalpu gyártmányaiért 3 havi szavatosságot vállal.

Remélhető, hogy ezen felvilágosítás alapján a fogyasztó közönség félreteresi semmivel sem indokolt előítéletét és meggyőződik tényleges tapasztalatok alapján eddigi felfogása helytelenségéről.

A „Carmen” cipőgyár r. t. Rákóczi-ut 2. szám alatt lévő üzlete készséggel áll a t. vevők rendelkezésére és minden vásárlási kötelezettség nélkül mutatja be őszi és téli cipő újdonságokat.

Nagyváradai Hitelintézet Részvénytársaság-ra váltotta cégét a Népszövetségi Hitelintézet

Nagyvárad és Biharmegye egyik legismertebb pénzügyi intézete a Népszövetségi Hitelintézet közkivánatra a régi cégéből a „Népszövetség” szót kihagyta, új cégét a „Nagyváradai Hitelintézet” Részvénytársaság-ra változtatta és a cégbírásnál már be is jegyeztette.

Az intézet keresztény magyar jellegét a megszálás nehéz idejében is megtartva nagy népszerűsége tette szert. A felszabadulás óta pedig ürvendetes fejlődése mellett még fokozottabb mértékben elégti ki üzletfeleit.

A rendes kölcsön kihelyezése mellett újabbban, mint a Pénzügyi Központnak tagja, kereskedőknek, iparosoknak, háztulajdonosoknak és mezőgazdákknak a felsegítésére hosszú

lejáratú kölcsönöket tud folyósítani, 10 félévre 5 1/2%-ra betáblázás vagy váltófedezet mellett.

Az intézet új cége alatt továbbra is az ismert szoliditásával és előzékenységgel minden pénzügyi dologban készséggel áll rendelkezésére a hozzáfordulóknak. Eszközül átutalásokat, kölcsönös óvadékképes állampapírokat, kötvények szelvényeit beváltja. Elfogad gyümölcsözöttetresre takarékbetétet, melyekre a legmagasabb kamatot tudja téríteni.

Az intézet igazgatóságának minden igyekezete arra irányul, hogy az intézet régi jó hírnevét a Nagyváradai Hitelintézet Részvénytársaság cége alatt is fenntartsa, növelje és a bizalmat továbbra is kiérdemlje.

Megalakul Nagyváradon is az Országos Magyar Cecilia Egyesület egyházmezei csoportja

Városunkba érkezik november 23-án az országos hírű szombathelyi gyermek és férfi vegyes kar dr. Werner Alajos vezetésével

Nagyvárad. Saját tud. Már hosszabb idő óta folynak az előkészületek és a megbeszélések, hogy a magyarországi egyházmezeikben kiválóan működő Országos Magyar Cecilia Egyesület helyi csoportja a nagyváradai egyházmezeiben is megalakítsák. Az előkészítő munkálatok már befejeződtek és most már rövidesen sor kerül a csoport megalakítására. Az alakuló gyűlés november 23-án délelőtt fél 12 órakor lesz a város háza dísztermében. Ez alkalommal az OMCE célkitűzéseiről előadást fog tartani Szűcs Lajos ezékesfőházi mezei vezető. Ugyancsak előadást fog tartani az alakuló gyűlésen Bárdos Lajos zeneművészeti főiskolai tanár, az OMCE országos világi elnöke az egyházi zene és ének kérdéseiről. A gyűlésen az Immaculata Intézet és a Hittudományi Főiskola növendékeinek énekara fog

szerepelni egyházi kórusokkal. Az egyházmezei főhatóság az alakuló gyűlésre meghívja a papságot és az egyházmezei kántorait. Megjelenik a gyűlésen a szombathelyi megyéspüspök is.

Ugyanezen a napon, november 23-án érkezik városunkba dr. Werner Alajos zeneművészeti főiskolai tanár, szombathelyi ezékesfőházi karnagy vezetésével az országosan ismert „Schola Cantorum Sabariensis”, a szombathelyi ezékesfőházi 120 tagú gyermek és férfi vegyeskara. A kitűnő énekkar, amelynek szereplése zenei eseménye lesz városunknak, november 23-án, délután 6 órai kezdettel hangversenyt ad a Székesegyházban. A hangverseny jövedelmét a hadbavonultak hozzátartozóinak gondozására fordítják.

A hangverseny részleteire még vissza térünk.

Erdélyi József Nagyvárad, Hlatky Endre-utca 10

Telefon: 12-81

Szolid árak!

Zománcedény, alumínium edény, hűsörők, zsemlye- és mákdarálok, mérlegek, zománcozott tűzhely, alpakka evőeszközök állandó raktára!

Elvesztik a jogosítványukat azok az iparosok, akik nem nyújtják be felülvizsgálatra az Iparakmarához

Október 31 az utolsó határidő. Nem lesz meghosszabbítás

Nagyvárad. Saját tud. A Kereskedelmi és Iparakmara vezetőségétől nyert értesülésünk szerint az iparpogósványoknak rendeltéleg előírt ellenőrzésére csak kevesen nyújtották be az előírt módon kitöltött ívet. Az Iparakmara vezetősége ezután is figyelmez-

teti az iparpogósványok benyújtására kötelezettek, hogy október 31-án a határidő lejár és azt nem hosszabbítják meg. A benyújtás elmulasztása a rendelet értelmében az iparpogósvány elvesztését vonja maga után.

Tiszta gyapjú szövetek, kabátanyagok, bélesárak, diszmagyar-ruhaszövet legelőnyösebb beszerzési forrása

Hoffmann András szövetkereskedő
Rákóczi ut 2. Telefon 13-19

Mit akar az USA Afrikában?

Irta: Csiszár Béla

1

Addig ijesztgették az amerikaiak a franciákat Dakár megrohanásával, míg most elfoglalták Libériát, ezt a kis nyugatafrikai néger köztársaságot. Nem valószínű azonban, hogy lemondjanak a fontos szerepet betöltő és rendkívül nagyjelentőségű nyugatafrikai támaszpontokról. Dakarról, amelynek megszállására az Egyesült Államok politikusai nem győzték már elégszer sürgetni Rooseveltet és kormányát. Libéria megszállásával az angolszász hatalmak már öt támaszponttal rendelkeznek Nyugatafrikában. Ezek a támaszpontok Gambia, Sierra Leone, Libéria, az Aranypartok és Francia-Egyenlítő-Afrika. (Ez az utóbbi már 1940-ben csatlakozott de Gaulle ügynevezett szabad francia mozgalomhoz.)

Természetesen az angolszászok nem közösen birtokolják ezeket a támaszpontokat. Ha némelyik névleg angol kézen van is, a tényleges hatalmat az USA hadserege gyakorolja. Kétségtelenül igen jó fogás volt az amerikaiak — de nem az angolok — szempontjából Libéria megszállása. Ez a néger köztársaság ugyan mindig az Egyesült Államok vazalusa számított, mert emberbarát amerikaiak alapították szabad négerek számára, voltaképpen azonban teljesen az Egyesült Államoktól függött és most, hogy megszállták, ez a kapcsolatot a gyakorlatban is realizálódott. Libéria stratégiailag fontos terület, mert Afrikának a délamerikai partokhoz legközelebb fekvő pontján fekszik. Az amerikaiak innen akarják ellenőrizni az egész nyugatafrikai partvidéket, továbbá semlegesíteni Dakár befolyását. Legfőbb céljuk — ismételjük — természetesen továbbra is Dakár marad; ezt elárulták az amerikai katonai szakértők is, amikor Libéria megszállása után kijelentették, hogy most már szabad az út észak felé, hogy bezárhassák Francia-Nyugatafrika kapuját az Atlanti-óceánra. Amíg ugyanis Dakarban a tengelyhatalmakkal együttműködő Franciaország hadereje az úr, addig sem az Egyesült Államok, sem Anglia nem lehetnek biztosak két dologban:

1. Abban, hogy Délafrika megkezdésével a Perzsa-öbölbe és Egyiptomba, valamint Indiába irányított hadianyagszállítványaik el is érik kitűzött céljukat.

2. abban, hogy Északafrikát és a

Földközi-tenger déli partvidékét Európa elleni hadműveletekre kezébe kerithesse.

Az Egyesült Államoknak messzeemenő céljai vannak Afrikában és Afrikával és ezért van szükségük Dakarra is. De Dakár is csupán egy pont az amerikai tervekben, igaz, rendkívül fontos támaszpont, de nem ez az egyetlen. Az Egyesült Államok nemcsak itt Nyugatafrikában, hanem feljebb északra is be akarnak rendezkedni, tehát valószínűleg hamarosan támaszpontokat követelnek a spanyol fennhatóság alatt álló Nyugat-Szaharában, Dakartól északra, azonkívül Francia-Marokkóban az európai partokhoz közel is bizonyára több támaszpontra áhítoznak.

De nemcsak Afrika nyugati és északnyugati részén tör egyre mohóbban támaszpontok szerzésére, hanem északkeleten, Egyiptomban és a Vörös-tengeren is. Az előbbi helyen egyáltalán nem érdek nélkül támogatja a tengelyellenes brit hadműveleteket és látja el a brit katonaságot hadianyag- és katonautánpótlással.

2

Felvetődik ezután, hogy vajjon mit akar az USA Afrikában és mik a céljai egy itteni pozíciószerezéssel? Elsősorban is Afrikát akarja kezébe keríteni. Nem annyira Afrika nyersanyagjai miatt, mert hiszen ezekből

Megnyílt

Major György

fényképészeti műterme, szaküzlete és amatőr-laboratóriuma Rákóczi-ut 13.

saját területén és Délamerikában is éppen eleget kaphat, hanem stratégiai szempontból Amerika legimperialistább állama, az Északamerikai Egyesült Államok nemcsak Délamerikát akarják vazallussá tenni, hanem Afrikát is, mert úgy vélik, hogy Délamerikát hatásosan tarthatják csak Afrikából. Ugyanakkor pedig Európát is ellenőrizhetik és befolyásolhatják afrikai uralmukkal. Fontos szempont továbbá, hogy az Egyesült Államok innen Afrikából akarják — persze majd a közeljövőben — megközelíteni Európát, hogy megtörjék a tengelyhatalmakat. Messzeemenő terveik vannak ebből a szempontból, amelyek elsősorban Spanyolországot, Franciaországot és Olaszországot, továbbá a Balkánt fenyegetik. Mindezt azonban kétségkívül meg fogja hiúsítani a tengely ereje és előrelátása.

A két tengelyhatalom ügyes politikával és hadvezetéssel már eleve lehetetlennek tette ezeknek az amerikai terveknek az érvényesülését akkor, amikor Franciaországgal olyan fegyverszüneti szerződést kötött, amely nem érintette a franciák afrikai gyarmatbirodalmát és amikor egyre nagyobb erővel szállt szembe Északafrikában a brit-amerikai haderőkkel. Azzal, hogy a franciáknak meghagyta gyarmatbirodalmát Afrikában és még az olasz kívánságok teljesülését

is a jövőbe toltta ki Tuniszban és egyebütt, hatalmas fegyvert biztosított magának — Amerika ellen: A franciák, minthogy német-olasz részről semmi veszély nem fenyegeti afrikai kolóniájukat, a legnagyobb erővel és lelkesedéssel szállhatnak szembe és szállnak is szembe minden brit-amerikai kísérlettel, amely gyarmatbirodalmukat, vagy annak egyes pontjait igyekszik kiragadni kezükből. Ezért szálltak szembe már 1940 októberében a Dakár elleni első támadással. (Ez a támadás akkor, mint emlékezhetünk, teljes kudarccal járt), s ezért védik magukat olyan elkeseredetten Madagaszkárban is. Az amerikaiak nem mondhatják azt a franciáknak, hogy a tengely támadásától, vagy megszállásától védjük meg a francia birtokokat. Éppen ezért helyezték igen nehéz Franciaországgal szemben, amelyet a lehetőség szerint mégis kimélni szeretnének multbeli kapcsolataikra és jövőbeni viszonyukra való tekintettel.

Az egyiptomi, illetve északafrikai szivós tengelyvédekezés viszont nemcsak az olasz birtokok megvédését célozza, hanem az angolszász haderők itteni lekötését is, ugyanakkor pedig a földközitengeri olasz támaszpontok tehermentesítését is.

Az amerikai tervek tehát Európa „felszabadítása” szempontjából távolabb vannak a megvalósulástól, mint valaha.

Szabó István nagyprépost — apostoli protonotárius

A szatmári püspökség káptalani testületének nagyérdemű és nagyon szerett főnöke Szabó István nagyprépost, ki már évtizedek óta tölti be ezt a magas tisztségét. A káptalani testület a lelkészkező papság kiválasztottjainak a gyülekezete, mely a püspöknek is az egyházmegyében legmagasabb tanácsadó szervezete. Az egyházmegye gazdasági és lelkészeti ügyeiben sok igazgatási feladata is van, s a hívők egyháztársadalmi összetartását is gondozza, valamint egyes vallásos és népjóléti alapokat is kezel. A püspöki szék betöltetlensége idején fokozottabb gond járul a káptalanra, s külön a nagyprépostra, az egyházmegye kormányzata terén. Szabó István nagyprépostnak a

közelmúlt évtizedekben különösen sok megpróbáltatással kellett megküzdnie, mert a szatmári egyházmegyét az országos határváltozások, aztán a román állam és a Vatikán közötti konkordátum-kötés munkálta, s az ezek miatt előálló szervezeti változások sok kérdésességgel állították. A szatmári és nagyváradai egyházmegyék formai egyesítése is sok olyan gondot, aggodalmat és érzékenységet támasztott, mely magyar nemzeti vonatkozásban is lelkek mélyéig hatolt. Akkor Szabó István nagyprépost volt az, akit az egyházmegyei egyesítés végrehajtására apostoli kormányzóul kineveztek, s akinek kétségeken felülmúló erős és tiszta magyar hűsége az érzékenységeket finoman és tapintatosan el tudta oszlatni. A nehéz ügy immár a múlté, de hogy a nagy megpróbáltatást az akkori csonka egyházmegyében a hívők lelki megnyugvásává lehetett kibírni, abban óriási része volt, a Szabó István nagyprépost hűségese, odaadó, mindenfelé megértést keltő egyházkormányzati működésének, s a hívő nép iránta való nagy bizalmának.

Szabó István nagyprépost minden hivalkodó feltűnés nélkül tudott úgy a katolikus egyházi érdekeknek, mint a magyar nemzethűség szempontjainak szolgálatokat tenni. A szolgálatok annál nagyobb értékűek voltak, mert sokszor a legkényesebb helyzeteket hidalták át, világi politikának a végzetessé válható behatásait is kellett elhárítani, hogy a hívők hithű és nemzethű érzése egyaránt rendü-

letlenül megmaradhasson. A szatmári egyházmegye körénél is ezekért a nagy teljesítményekért mindig nagy megbecsüléssel és szeretettel néztek Szabó István főpapi alakjára, erre a nagy egyéniségre, aki minden szerénysége és visszavonultsága között is a katolikus és a magyar közéletnek olyan példaadó vezetője tudott lenni.

Most annál őszintébb örömmel tölt el mindnyájunkat az a hír, hogy Szabó István nagyprépostnak a szatmári püspök előterjesztésére a pápa Őszentsége az apostoli protonotáriusi (főjegyzői) címet adományozta. Az apostoli főjegyzők hivatala az egyház küzdelmének, a vértanúságokig menő hithűség adatainak a számontartása és történelemként való megőrzése. A munkakör nagysága és történelmi fontossága adja meg az egyházi hierarchiában azt a rangot, hogy e munkakör kinevezettjei ott állanak az egyházkormányzat főpapjai között, mindjárt a püspökök után következő sorrendben. A Szabó István nagyprépostnak adományozott cím tehát nagy kitüntetés, mely a Vatikán magasságából való kisugárzással hirdeti, hogy ott, az egyház központjában is milyen nagy megbecsüléssel tekintenek az ő érdemes életére és munkájára. A kitüntetést a hívők sorozatán együttérző lelkesedéssel fogadják és teszi mindnyájunk örömevé. Adja Isten, hogy az új apostoli protonotárius élete és működése még sokáig lehessen példamutatónk, biztatónk és bátorítónk.

Szörmék, bundák

nagy választékban

HALÁSZ IMRE

szörme üzletében

Kazinczy Ferenc u. 4. Telefon: 18-90.
(Sinház mellett)

Javitásokat felelősséggel pontosan eszközöl

Jelen és jövő

Irta: Dr. Paál Árpád

Az ősz az állam háztartásában is érezteti, hogy a folyó gazdasági év természetét, tapasztalatait, szükségleteit és ezek kielégítését már áttekinthetjük s ez áttekintés alapján a jövő év gazdasági terveit is elkészíthetjük. Az 52 betakarításokkal egyidőben így jelenik meg a jövőre való előrelátás rendezése: az ország költségvetése. Fentekén a pénzügyminiszter a képviselőház elé terjesztette Magyarország 1943-ik évi szükségleteinek és ezek fedezetének a képét s az elképzelések pénzügyi megalapozását is biztos számokkal megjelölte. A biztos számokat részint a folyó év államháztartási tapasztalataiból, részint a megelőző évek bizonyosságaiból merítette. A pénzügyminiszter megnyugtató önbizalommal mutatott rá, hogy ami alapokra és föltevésekre építette a jövő évi költségvetést, azok évek óta beváltak, s lehetővé tették, hogy az ország háztartását a korábbi évekhez képest háromszorta nagyobb méretekben is el tudja látni.

A költségvetés jövő évi kiadásainak teljes összege 4247 millió pengő, mihez képest 4047 millió pengő a bevétel, s így 200 millió a hiány. A kimutatott hiány azonban inkább számszerű látszatosság, mert csak a mezőgazdasági beruházásokban 163 millió a költségvetés tétele, s ezekhez úgy az ipari téren, mint az állami üzemekben tervebe vett beruházásoknál további többszáz milliós tételek járulnak. A 200 milliós számszerű hiányt mindenestre sokszorosan felülmúlják. Ezek pedig tulajdonképpen mind nem kiadások, hanem a nemzeti vagyoni szerves növelései. Nyugodtan nézhetünk tehát a négybilliárdosnál is nagyobb összegű költségvetésre, hogy abban nemcsak nagyobb méretek vannak, de éppen olyan nagy annak a belső izmossága is.

Tudomásul kell vennünk a pénzügyminiszter pénteki beszédéből még egy további nagy megállapítást. Azt, hogy az ország a honvédő sereg felszerelésére a költségvetésen kívül további 4 és félmilliárd költséget tudott fordítani. Négy és félmilliárdot pengőben. Mi, erdélyiek külön tudjuk értékelni, hogy a pengőben számított milliárdok milyen óriási pénzügyi erőt jelentenek. Négybilliárdos költségvetés mellett, még azon fölül egy további négy és félmilliárdos pengőösszeg, s ez mind kifizetve, az ország honvédelmi felszereltségében valóságos téve: ez bizonyára olyan bámulatos teljesítménye Magyarországnak gazdasági életének, hogy abban a lélekterő nagy akarását is jogos önbizalommal érezhetjük.

Amellett számba kell vennünk, hogy az országot az inséges esztendő is seregetosan sújtották. A háboru terhén kívül a természeti csapások terhét is kellett viselnünk. Mégis tudott az ország módot találni rá, hogy

államvezetésébe szervesen beleiktassa a nemzeti társadalom egyre növekvő gondozását. A szociális irányú kiadások már évek óta folyton fokozódó nagy összegekkel szerepelnek az ország költségvetésében. Az új költségvetés is fokozza ezeket a népgondozó kiadásokat, melyek a gyöngébb anyagi megalapozású néprétegeket intézményesen látják el egészségügyi házépítési, otthontervezési, telepítési segélyezésekkel, továbbá ipari műhelyek és kereskedői vállalkozások létesítésére szolgáló hitelekkel. Hozzávehetjük még azt az öntudatos akciót is, melyet az állam az egyházak és az iskolák segítségével, illetve fenntartásával a nép tanítása érdekében folytat, s melyhez járult újabbban még a nép tehetséges gyermekeinek a kiválasztása és azok államköltségen való felnevelése is.

Mindez egész világgóssá teszi, hogy a Trianonban összetört Magyarországtalán éppen a sok terhelés alatt, valami különös új életerőt kapott. Olyant, ami az államot a maga hideg hatalmi lényéből átváltoztatta valami olyan nagy jóakarássá óriássá, mely a nemzettel, a néppel azonosítja magát. Sok önmérséklettel tudjuk kritizálni magunkat és állapotainkat, sok gond és aggodalom reszket bennünk a múlt megpróbáltatásai miatt s a jövőre nézés borúlátásai között. Kell is ez az önbizalom és ez a sok gond, hogy energiánk folyton fokozódjanak, s az életöztön elemi ereje minél jobban feltámadjon akaratainkban. De ez minmind az élet visszhangzó ritmusa bennünk, mikor ott állunk világviharok és veszedelmek keresztútján. Amellett egy-egy lélekzetvétele időközében azt is éreznünk kell, hogy jó harcot harcolunk, s valami nagy történelmi fordulóban nem lefelé sodródunk, hanem próbát tudunk állani és haladunk a magunkat megújító társadalmi átalakulás felé.

Az új országos költségvetés is a maga nagy és hidegnek látszó számaival ennek a meleg forróságú új születésnek a bizonyossága.

Bizonyos dolog az, hogy a gazdasági élet az átalakulásnak ezt az óriási válságát nem tudta volna kibírni, ha idejében állami irányítás alá nem kerül. Az irányított gazdálkodás tette és teszi lehetővé, hogy úgy a természetben, mint a termelt javak szétosztásában olyan rend kezd kialakulni, mely lehetővé tette, hogy a magunk mai gazdasági erejéből telhessék ki mindaz, ami úgy az ország honvédelmére, mint a szegényebb néposztályok megsegítésére okvetlenül szükséges. Messzi távoli időkre szóló állami kölcsönök helyett, vagyis a jövő nemzedékek lekötése és eladósítása helyett, mai adóbevételekkel, a mai nemzedék vásárlóképeségének és termelő munkájának igénybevételével gyűlt és gyűl össze az a sok milliárd, amit háborus önvédelmünkre és gyöngébb társadalmi rétegeink fölerősítésére fordítunk. Ebbe az irányításba tartozik bele az is, hogy a múlt idők nyereszkeidéséből támadt vagyonok is belekerülnek az átalakulás nagy görgetegébe, s ahogy a miniszterelnök és pénzügyminiszter külön is bejelentette, ezek a munkátlan és a nép életével ellenkező vagyonok is felhasználásra kerülnek, hogy egészségesebb

vagyoni megosztás legyen az országban.

Igy nem a jövő terhére tolódik át társadalmunk mélyenjáró átalakulása, hanem azt a mai nemzedék élete fogja megvalósítani. A jövőre való előkészülésnek ez az igazi módja, ez a biztos módja. Az állam irányító beavatkozása a mai gyöngé és zavart szövevényességű társadalmat már a mai nemzedékben átgyurja, hogy ami zsibbadtság volt benne, az felszabaduljon életerőtől pezsgő izomzattá. Az egymáson keresztül fekvő gazdasági érdekek, s a miattuk nyomasztott társadalmi rétegek egészséges párhuzamossággá, egyensúlyozottsággá, kölcsönös kielégüléssé válnak. Az állami irányítás így hat erősítően vissza a társadalomra. Aztán az így

megerősülő társadalomnak annál könnyebb és annál természetesebb lesz kifelé is még erősebbé tennie az államot. A jövő nemzedéknek ez az erős társadalomra levés lesz a feladata. A mai nemzedéket azért irányítja úgy az állam, hogy a mai gondokat és feladatokat minden terhével maga bírja el és a jövőre ne háritsa.

Ebben a megvilágításban még tisztábbá válik előttünk, hogy az ország mai sokmilliárdos költségvetése és honvédelmi kiadása mit jelent. A mai nemzedék kötelelességteljesítését. A nagy helytállást és új történelemalapítást, hogy a jövő nemzedék is tudja teljesíteni a maga újabb, s talán még nagyobb kötelelességét.

CIMER

— Hegyi Endre verskötete — Pásztortűz kiadása, Kolozsvár, 1942

Négy év előtt jelent meg Hegyi Endre „Napóra” című első verskötete. Ez a kötet feltűnést keltett, bár hangját csak finom fülek hallhatták meg, olyan tompa, sőt látszólag erőtlenn volt ez a hang. Erőtlenség hát valóban?, szemérmes rejtőzködés? vagy böles önmérséklet? — kérdeztük akkor az új költő fojtott hangú verskötetét forgatva. S minél tovább lapozgattunk a könyvében, annál inkább beláttuk, hogy itt csak az utób-

biról lehet szó. S most, amikor „Cimer” című új verskötetével jelentkezik, már tudjuk, hogy nem tévedtünk. Hegyinél ez az önfegyelem nem volt egyéb tudatalattinál. De jó költői ösztöne nem csalta meg.

Uj köteté meggyőz arról, Imrád fej-fej mellett halad nemzedéke legjobbjával. S művészte alig ismer akadályt. Tudja, pontosan ismeri azokat a törvényeket, melyek a jó vers korlátait megszabják:

*Hiven kell követnem a lírát, amelyből
a szép, régi díszek kikoptak, lemállottak sorba
s e fajta szavakból: virág, lomb, dal, — sok panaszos ének
szókinccse a multban mind hulladék lett.*

(Egyszerű verseket akartam.)

Am e törvény bosszantja és lázadásra készíteti:

*Babrács kicsit a munka, bevallom, és pepecselő, mert
mindaz, miről írni szeretnék ma épp olyan, mint
ezelőtt volt — a virág, a hold s a szerelem is tán.
Csak a vers változik, mert csiszolni kell a verset s e törvény
mit fennen hirdet sok zord kritikus, ott kísért
szerkesztők szigorú szemében, hogy majdnem kiejtem
tollam kezemből, — mikor leírom ide egyszerűen, szépen:
te vagy nekem a földön a legszebb virágszál!*

(u. a.)

Van e korunk költői között, aki ne vágyott volna ilyen „egyszerűen”, „szépen” leírni ezeket a szavakat — és ne fintorogva tolt volna félre azt a verset, melynek írója ilyesmire „vetemedett”.

S Hegyinek ez sikerült! Egyszerűen kiment a „tévedését” s mi már mosolygunk felette „elbájoztan” (ez is milyen méltatlanul eldobott szó!) s megbocsátjuk azon menten, akárcsak a kisgyermek nyelvbötléseit.

E vers után költői hibátlanságában váratlanul megdőbent. Így, miham váratlanul meghökkent. Így, mikor szörnyű orvtámadónk a magukban hordott halál jelenlétére eszméltet:

*Ha büszkél is messzire hőszegélyes hegyesűcs,
közből mind sötétek és nyomasztók a völgyek.
Itt kit se féltis, amikor fadöntő vihar dől,
sűrűbb azok sora, kik nyom nélkül kidőlnek.*

(Taj.)

Ezzel egyébként Hegyi Endre verseinek nem csupán formái, de jelentős tartalmi változathoz érkeztünk. Az erdélyi témakörhöz, melyet sokan hiányolnak a fiatalabb nemzedék verseiben Holott ez a hang él bennük s megtaláljuk Hegyinél is — nevét talán leginkább ismertté tevő, s egyre inkább emlegetett — bátor szörvén verseiben. (Őt név. Az igazi Erdély és még néhány versében, me-

nem kútban, folyóban, nem tűzben,
miket ha lehetett, elűstem,
itt hordom, hurcolom, magamban,
megölhet minden pillanatban.

(Halál.)

Friss tavaszi színeivel eredeti képet mintáz, melynek eugaras tájának „Kalotaszeg és Csik leányai lépnek, kart karba fonva, mint otthon a táncban.”

„Pityang nyit ott, hol ölnyivel lennebb kriptákba rejtve holtak pihennek.”

(Májusi kék ég.)

Témaiban s versformáló erejében egyéni és vakmerően változatos. Nézzük csak egy négy sorosat, mely kísértet s egyszersmind már tökéletes kivitel.

Állat etetésre

alkalmas
főttvér, pacal, hús
kapható a Nagyváradi Hús-
iparosok Szövetségénél, Köz-
vándóhid. Távbeszélő: 19-31.

HORVÁTH IMRE.

Mit ér a lélek a háborúban?

Irtó: Polyák István

Rövid néhány héten belül több ízben is előfordult, hogy valamely hitbuzgalmi megmozdulás középpontjába állították a harctéren küzdő katonákat. Ez történt Nagyváradon De így volt és így van más városokban is. A most következő vasárnapon minden keresztény templomban a hadbavonultak hozzátartozóinak támogatásáról emlékeznek meg a szentbeszédekben. Megemlíthetjük a nagyváradi emerkánások vasárnapi ünnepi évkezdő szentmiséjét is, amelynek első gondolata szintén a harctéren küzdő honvédek felé száll. De ki tudná felsorolni, vagy csak öszszefoglalóan is megemlíteni azt a sok imádságot, felsóhajtást, ami csak egy órában is felszáll a fronton küzdő katonákért, a hadbavonultak hozzátartozóiért.

Azt mondják, ilyenkor, háborús időben, jobban megtelnek a templomok mint máskor s hozzá is fűzik nagyhamar megértjük, az ember megtalálja az Istent, ha bajba kerül! Ilyenformán nem is tulajdonítanak nagyobb jelentőséget a fellendülő vallásos érzésnek, a vallásos érzés gyakori külső megnyilvánulásának. Pedig nagyot tévednek az ilyen elhamarkodott véleményekkel.

Minden nehéz helyzet kitermeli az ellensúlyozáshoz szükséges orvosságot. Veszély esetén az ösztön olyan utakat mutat meg, amelyeket a békés nyugalom napjaiban sehogyan sem vehettünk észre. Minél nagyobb a veszély minél magasabb régiókban veszélyeztetni lényünket, minél egyetemesebb az a megrázkódtatás, amelynek örvénveibe sodródtunk, annál tágabbra nyílik a horizontunk, annál magasabban keressük a menedéket is. Így, ezekkel a szempontokkal már másképpen látjuk és ítéljük meg azt a vallásosságot is, amelynek jelei egyre inkább kitűnnek. A mai történelmi katalizma — bátran nevezhetjük annak — mind méreteiben, mind kihatásaival testünk-lelkünk egészét igénybeveszi. A rombolás, pusztítás démonai olyan érvényeket nyitogatnak lábaink alatt, amelyek gyarló földi létünkkel együtt lelki értékeinket is elnyelni akarják. A veszedelem ösztönös megérzése, a pusztulásra ítélt vagy szánt értékek nagysága kelti fel bennünk a védekezést s így találunk vissza Istenhez egyenként és közösségileg is.

Eddig azonban csak a kérdés hozánk kapcsolódó száláról volt szó. Ha úgy is nézzük a történelmi megrázkódtatásokat, mint Isten nagy-nagy lelkigyakorlatait, akkor a vallásosság felébredésének még nagyobb jelentőségét látjuk meg. A lélek s mindaz, ami vele kapcsolatos, az értékek természetfölötti világát alkotják. Az imádság egyik szála az embertől indul el, de a másik szálát Isten tartja

gondviselő kezében. S mit tudjuk mi, hogy a leghalkabb felsóhajtás is mit ér a természetfölötti értékmerlegen? Mit tudjuk mi, hogy mit ér a lélek és milyen erők mozgatják, görgetik előre a történések nagy folyamatát? Mit tudjuk mi, hogy miért fordul jobbra, vagy balra a sorsunk?

A napi események leírásából, a földi erők összecsapásából csak azt olvashatjuk ki, csak azt látjuk meg, amit érzékeinkkel felfoghatunk. Le tudjuk mérni az események időbeli, térbeli kiterjedését. Le tudjuk mérni az eseményekben ható, egymással szembenálló erők játékát. Megtaláljuk az okokat, sokszor a titkos rugókat is, amelyek ezeket az erőket működtetik, egymással szembeállítják. Vannak szempontjaink, történelmi ismeretelméletünk akárhány. Emelkedettebb korokban fel tudunk emelkedni a természetfölötti világig is és alázatos lélekkel, gyöngéd kezekkel Isten közelségében tudjuk bogozni a történelem szüntelenül katógó, zakatoló szövőszékének szines szálait. Igen, tudunk legmélyén mindit ott van a legmélyebb bölcseségnek, a legigazabb, az egyedül igaz történet szemléletnek

igazságai: Isten tudja, mi lesz — mondjuk, Isten kezében vagyunk, tőle függ minden. S ez az ösztönös történet szemlélet nemcsak az egyes emberek lelkében él, hanem a közösség tudatában is benne van, csak hogy néha elhalványul, elhalkul, vagy egészen eltűnik a szellemi élet piacáról. Ha azután jön a megrázkódtatás, amikor a lét legititkosabb erői csapnak össze és mi emberek, népek, nemzetek, államok, földrészek, világok csak szétől hajtott száraz falevelek vagyunk a viharban, akkor az élet legmélyebb ösztönei megtalálják az egyedüli szilárd pontot. Ilyenkor az emberek valóban vallásosabbak lesznek, gyermekibb őszinteséggel veszik a hit, az imádság szava a lelkéből. Nem mondhatjuk tehát azt, hogy szolgálékület, megijedés viszi közelebb az embereket ilyenkor az Istenhez. A lét ősi ösztöneinek forrásai nyílnak meg és ontják a balzsamot a világ seibeire.

Azonban ennél is tovább kell mennünk. Míg a hit fényénél is csak a titkok kapuiáig jutunk el, amely mögött a történések, az események számai összeszövődnek, ahol a végső

nagy „miért”-re magának Istennek végtelensége a felelet. A végső, a legnagyobb titok emberi értelem és felfogóképesség előtt olyan végtelen nagy fényesség-tenger, amelyben csak alázatos hittel elmerülni lehet. Nem nyugtalanító, nem félelmetes így az a titok, az az emberi bizonytalanság, amely végeredményben a legnagyobb bizonyosság, maga az Isten. Nincs olyan történelmi szál, nincs olyan végső kimenetel, nincs olyan eshetőség, amely ne az Ő végtelenségébe torkollanék. Ezért tölti el sokszor a nagy megrázkódtatások emberét a legfonságesebb nyugalom: az Istenre-találás.

De ezenkívül is el kell ismernünk, hogy a háborus időkben felébredt valóságosság természetfölötti vonatkozása mellett érezhetően hatással van az egyéni és közösségi erők összefogására, megszervezésére is. Az imádság, az Istennel való szoros kapcsolat nyilvánvaló erő, amely épít, szilárdít, vagy fellokozza a már meglévő erőket. Itthon könnyen átélhetjük ennek a csodálatos erőnek a hatását. S a fronton azt csak a harcoló honvédek tudnák megmondani, milyen görcsös szorítással kapaszkodnak Isten kezébe, a válságos pillanatokban, amikor világosan áll minden emberfia előtt az értékek csillogó sorrendje.

Mit ér hát a lélek a háborúban? Mindent. Ezt mutatja az a vallásosság, amely napjainkban felébredt.

Uj magyar honfoglaló kapott helyet a nagyváradi főutcán

Major György művészi fényképészeti műterme és szakkereskedése megnyitotta kapuit

Nagyvárad, október hó.

A magyarság gazdasági társulási eredményeit kutató tekintet talán nem érintheti semmi kellemesebben annál a látványnál, hogy városunk üzleti rengetegében mind gyakrabban gördülnek fel olyan boltredőnyök is, amelyek pultját mögé a mi fiaink álltak megostromolni a magyar ipar és kereskedelem káros százalékarányát. A gyanusan átmázolt firmák mellett ott látjuk már azokat a cégtáblákat is, amelyek új, becsületes, magyar üzleti szellemet hirdetnek, amelyek végérvényesen leakarják váltani az idegen tőkehalmozás szolgálatában álló círa cégereket.

Megállunk az egyik ilyen kis üzlet kirakata előtt. Most rakták meg drága portékával és olyan kényes izléssel kinnlra magát a sok értékes holmi, mintha kirakatversenyen tetszelegnének. A szép, tényes, nikkel betűk is még egész új csillogással hirdetik, hogy: Major György fényképészeti műterme és szaküzlete székel a csinos portálé mögött.

Benyitunk. Az izléses külső után már nem várunk meglepetést, mégis elbűvöl a parányi kis üzlethelyiség

művészi kiképzése. A kellemes színészű berendezésben azonnal feltűnik a finom arányú kis pulcocska és a szépvonalú polc-sorok. Inkább egy miniatűr patika benyomását kelti a nagy rend és az elégsz csillogás. A sok tarka-barka dobozféleség katonás soraközében tölti ki a nyitott férőhelyeket. Látszik, hogy mindennek milliméter pontossággal szabott helyet a gondos terv. Csakis így lehet ennyi értéket felhalmozni ilyen maroknyi helyen. A kisebb-nagyobb rekeszek fiókok és egyéb férőhelyek mind-mind tökéletes gyakorlati ötletességgel szolgálják a célt. A jóarányosság szinte eltakarja a kisméreteket, a padlózat mozaik kövezte is olyan apró darabkákból készült, mintha játékkockák lennének.

Takaros kis ajtó vezet a műterembe. Mintha egy jóízűséssel berendezett hallba lépnénk. Csak épp a világitási szerelvények és a sűrű háttér árulják el, hogy más helyen járunk. Itt is csupa linom vonalú és színű minden részlet. A nagyfejű reflektorok sem rínek ki a művészi belsőségből. Ugy állnak sorjában hosszú, vékony lábukon ezek a huncutságok, mintha

valami óriás mesebeli gázlók gubbasztanának téllábon. Amikor meg bekapcsolja őket a házigazda, majd kilyukasztják a falat kegyetlen tényűkkel. Tán még repülőgépet is lehetne velük keresni este...

Innen kis, egyszemélyes falépcső veezt az „emeletra”. Ebből a helyes kis grádicsból sem hiányzik egy szög sem, a korlátja is olyan, mint a nagyé, csak takarosabb.

Fent van a labororium. Két szőlekkamra is nyílik egymás mellett, mindegyik tele furcsa, rejtelmes masinákkal. Itt csalják napvilágra az élettelen nversanyagból az életet — a valódságot, itt varázsolják művészetté azokat a semmitmondó formákat, amelyeket odafent a nagy fényvászorók megvilágítanak.

Bármerre nézünk, bárhova tekintünk a kis boszorkánykonyhában, mindenütt nagyszerűen egészíti ki a rideg műszaki jelleget a művészi melegség. Meglátszik minden apró részleten, mennyi gond, mennyi töprengés előzött meg minden elhatározást, s mennyi ámatlan éjszaka nehéz sóhaj-tásai szótték át ennek az ujszülött kis önállóságnak minden porcikáját.

Ujabb kis világitótorony épült, új magyar akarás vert gyökeret az ősi földben. Elindult hódító útjára ismét egy bátor vállalkozás, s azzal az érzéssel szorítjuk meg búcsúzáskor Major György kezét, hogy az alig húsz négyzetméternyi területen olyan önállóság rakta le fundamentumát, amelynek szakmai értéke az egyetemes magyar gazdasági élet számára is hatalmas nyereség.

KISKUN.

A Berger Simon-féle árutömegből kiutalt **szövetek és bélésárúk** árusítását megkezdtem **IVÁN** posztóház Kossuth-utca 1 szám, Sas-palota, őskeresztény magyar cég

Nagy érdeklődés előzi meg a Katolikus Akció nagyváradai szervezetének világnézeti előadásait

Első előadás október 30-án a vármegyeház közgyűlési termében lesz

Nagyvárad. Saját tud. A Katolikus Akció nagyváradai szervezete úgynevezett világnézeti kurzus rendezésével kívánja szolgálni Nagyvárad keresztény társadalma fokozottabb lelki és szellemi igényeinek kielégítését. Ezt a célját hozzáértő, kiváló felkészültségű és képzett szakelődőknek hosszabb cikluson át visszatérő s a mána problémáit a krisztusi világnézet szemüvegén keresztül vizsgáló és tárgyaló előadásoknak megtartásával szeretné elérni.

Az idei egyszermind első világnézeti kurzus rendezésére az Amerikána bihari korporációját kérte fel a Katolikus Akció nagyváradai szervezete.

Az értünk, jelenünkért és jövőnkért aggódó felelős legilletékesebbek ismételtén reá mutatnak korunk bajainak gyökerére: Isten egyik legszebb gondolatának, a népek és nemzetek és az Egyház bölcsőjét is ringató intézmény: a keresztény házasság megingatott voltára. Ez a gondolat lebegett a rendezőség szeme előtt akkor, midőn az idei világnézeti kurzus vezérgondolatául — híven a Magyar Katolikus Akció 1942—43. évi munkatervéhez — a keresztény házasságot választotta.

Országos hírű szakelődőket sikerült a kitűzött előadások (Isten és a házasság, Krisztus és a házasság, Egyház és a házasság, Állam és a házasság, Magyarországi jog és házasság, Nő és házasság, Gyermek meg a házasság, Férfi és a házasság, Korunk eszméiről és a házasság, és Jövő és a házasság) megtartására megnyerni. Az előadók között szerepelnek: dr. Scheffler János megyéspüspök, apostoli kormányzó, vitéz Moldoványi István táblaelnök, dr. Gyöngyösi István táblai főügyész, dr. Keesés Pál, dr. Marczell Mihály, dr. Ibrányi Ferenc, dr. Nizsalovszky Endre, dr. Horváth Sándor és dr. Varga László egyetemi, illetőleg főiskolai tanárok, dr. Cziffra Kálmán, dr. Hlatky Endre főispánok, dr. Esztergár Lajos pécsi polgármester, dr. Dalló Gyula városi tanácsnok, nemes Czike Gáborné Lovich Ilona író, dr. Lestyán Endre prelátus-kanonok, Éltető Ödön és Hasznos Imre képzőiskolai igazgatók.

A súlyos igazságokat tárgyaló és fászesztő előadások közé felüldítő ének- és zeneszámokat, szavaló-körust állított be a rendezőség. Sikerült megnyernie a Városi Zenekőla igazgatóját: dr. Szalai Elemért, továbbá Énekes Erzsébetet, Antal Ilona, Raáb Erzsébet művésznő-

ket, az iskola tanárnőit, valamint a Szent László gimnázium énekkarát, élén a vezénylő Braun Ferenc énektanárral, a m. kir. Gábor Áron honvéd tüzéradapródiškola kiváló szavalókörusát Csöti Gergely tábort lelkész vezetésével és az Immaculata Óvónőképző Intézet kitűnő énekkarát Csiki Gyuláné Schipert Margit énektanárnő vezetésével arra, hogy az egyes előadások közötti szünetet értékes közreműködésükkel kitöltse.

A világnézeti kurzus ideje folyó évi október hó 30—december 4. közötti hat hét péntekje, délután 6 órai kezdettel. Helye: a Kereskedelmi Csarnok (Musolin-tér 10). Mivel a tatarozási munkálatok a Kereskedelmi Csarnokban folyó hó végén nem fejeződnek be, a vármegye megértő és áldozatkész alijánja a vármegyeház gyűléstermét bo-

SORIVOK FIGYELEM!

A Dréher Haggenmacher Nagyváradai Sörgyár R.T. folyó hó 22-étől

KUPA

világos és

HERKULES

barna sört hoz forgalomba.

Minőségben vezet!

csátotta rendelkezésére, az első előadás tehát (október 30.) nem a Kereskedelmi Csarnokban hanem a vármegyeház közgyűlési termében lesz, délután hat órai kezdettel.

Az előadásokat, melyekre a belépés egyébként díjtalan nagy érdeklődés előzi meg.

mel kísért előadásnak az a része, amelyben az előadó a munkásság szociális kérdéseit a munkások előtt eddig ismeretlen megvilágításban ismertette, gondolatokban gazdag példák-
kal támasztva alá az előadás anyagát. A munka értékéről tartott befejező részt lelkes tapsal köszönte meg a hallgatóság, úgyszintén J eskő Sándor tanárnak azt a bejelentését, hogy az előadássorozaton dr. Paál Árpád a jövőben is részt vesz.

Kétszázézer magyar nő jelentkezett eddig önkéntes honvédelmi munkaszolgálatra

Nagyváradon még folyik a jelentkezés és a szervezés

Nagyvárad. Saját tud. A magyar vidék asszonyai és leányai példamutató készséggel és lelkesedéssel ajánlották fel munkájukat a honvédelem érdekében. Amióta a Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet megalakult, több, mint kétszázézer vidéken lakó magyar nő jelentkezett szolgálatra. A vidéki munka szervezéséről és megindításáról érdeklődünk a budapesti munkabizottságon.

— Az ország egész területén — kaptuk a felvilágosítást — hatalmas arányban indult meg a szervezési munka. Az eredmény meglepően szép: rövid néhány hónap alatt kétszázézer magyar asszony és leány ajánlotta fel segítségét, két keze munkáját a hazának. Földműves asszonyok, iparos asszonyok, középosztály-

beli nők kérnek irányítást, munkát és beosztást, hogy a honvédelem munkájából kivegyék részüket. A Női Önkéntes Munkaszervezet minden dolgozni akaró, becsületesen érző magyar asszonynak ad segít munkát. Az utcaseprőtől a tanítónőig, a kertész-től a szövőipari munkásig mindenkire szükség van, hogy ha kell, pótolni tudjuk a hiányzó férfi munkaerőt. Minden jelentkező magyar nő olyan munkaterületen nyer kiképzést, illetve beosztást, amely rátermettségének, érdeklődésének, egyéni hajlamainak legjobban megfelel.

Nagyváradon a Széchenyi-épületben, a Szigligeti Társaság szobájában lehet jelentkezni. A szervezés munkája teljes lendülettel folyik.

Dr. Paál Árpád főszerkesztő előadást tartott a munkásfőiskolán

Nagyszámu és lelkes hallgatóság előtt tartják meg heten-

ként háromszor a Nemzeti Munkaközpont székházában a munkás főiskola előadásait, melyekről lapunkban eddig is részletesen beszámoltunk.

Pénteken este Molnár Lajos tanár „A zsidóság térhódítása és szerepe hazánkban” címmel a zsidóság országunkénti megoszlását ismertette, majd a zsidóság lassu beszívárgásáról és térhódításáról beszélt, rátérve a zsidókérdés társadalmi, gazdasági és élettani vonatkozásaira. Az előadást hálásan ünnepelte a hallgatóság.

Utána dr. Paál Árpád országgyűlési képviselő, a „Magyar Lapok” főszerkesztője „A tudás és vallás” címmel rendkívül értékes előadást tartott, kiemelve a munka értékét, annak megbecsülését, keresetlen meleg szóval térve rá az Istenfélelem és a hit magasztos gondolatára. Különösen kiemelkedő volt a nagy figyelem-

Rendkívüli közgyűlést tart a város törvényhatósága

A különböző szabályrendeleteket tárgyalják le

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad városának törvényhatósága kedden délután fél 5 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A rendkívüli közgyűlésen 14 tárgysorozat pont kerül megvitatásra. Ezek között szerepelnek a különböző szabályrendeletek megvitatása, illetve beterjesztése, továbbá a városi ser-téshizlaltásra szükséges 700.000 pengő folyószámla kölcsön felvétele, valamint a repülőtér számára terület átengedéseről szóló határozatok.

Kiosztják az október második felére esedékes zsiradagot

Nagyvárad thj. város polgármesteri 3693—1942. k. é. szám alatt a követ-kező hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének, hogy folyó hó 19-től kezdődőleg az október 16—31. időközre esedékes zseirjegyszelvénycik a város területén levő valamennyi húsiparosnál beválthatók.

A fejadag továbbra is 15 dkgr. zseir, illetőleg 18 dkgr. szalonna, vagy hármarad.

Az ácsorgás és tolongás felesleges, mert mindenki zseiradagja biztosítva van Nagyvárad, 1942. október 20.

Dr. Soós István k. polgármester.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Szőlők pótlására:

amerikai gyökerveszszők.

Szőlők felujítására:

gyökeres fásójtványok.

Ojtványkészítés céljaira:

amerikai és európai simavesszők

legrégibb és legmegbízhatóbb beszerzési helye:

Teleki Szőlőtelepek

Villány.

52. üzemi év.

Képes Szőlészeti Ertesítőnket kívánatra díjmentesen küldjük.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.
ELOFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

* Az előrelátó ember haláleseti biztosítással gondoskodhatik szeretteiről. Gyermekei iskoláztatását, jövőjét, hozományát gyermekbiztosítással biztosíthatja. Öregkorára - előléti tőkére - vagy élethossziglani járadékra gondoskodhatik. Különleges nyugdíjbiztosítási módokat teszük lehetővé, hogy megrokkánásától élte végéig nyugdíjat, özvegye pedig özvegyi nyugdíjat kapjon. — Az 1857-ben alapított legnagyobb magyar biztosító vállalat, az **ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG** helybéli: Szent László-tér 2. szám alatti főigynöksége készsággal nyújt felvilágosítást.

FIGYELEM! Patkó Imre polgári iskolai igazgató kimerítő ismertetését a polgári iskoláról, a szülők és nővérek teendőiről holtanai számonkban kezdjük meg. Felhívjuk a szülőket, hogy kísérjék figyelemmel ezeket az ismertetéseket, mert teljes eligazodást nyújtanak minden tekintetben.

A **GYÖRI NŐI KAMARAKÓRUS ÉS HALMOS LÁSZLÓ HANGVERSENYE** holnap, vasárnap délután 6 órakor kezdődik a Református Kulturházban. Erre a rendkívüli zenei eseményre jegyek korlátozott számban még válthatók a Népművelési Hivatalban (Szilágyi Dezső-u. 12.) és az Orszem könyvkereskedésben.

Zugkereskedő zsidó társaságot lepletek le Szatmáron. A MTI jelenti: A közellátás: rendszert három nagyszabású zugkereskedő társaságot lepletek le Szatmárnémetiben. 47 árdrágítót, tulnyomórészt zsidót átadtak az ügyészségnek.

Legújabb típusú **rádiók**
 Kerékpárok, varrógépek
 részleteire is. Kúhne-lerakat **PALEFFY JENŐ**
 Mussolini-tér 16. - TELEFON 15-24

A volt 4-es honvédeket felkértem, hogy folyt a hó 29-én — csütörtökön — este fél 8 órakor a Tűzharcos-székben pontosan megjelenni eziveskedjenek. Elnök.

KOLOZSVÁR VÁROSA EMLÉKTÁBLÁVAL JELÖTE MEG REMÉNYIK SÁNDOR SZÜLŐHÁZÁT. Kolozsvárról jelenti: Szombaton, október 24-én Reményik Sándor, a kiváló költő halálának első évfordulója alkalmából lepletek le a város által készített emléktáblát. Reményik Sándor a Minorita-utcaiban, a volt Toldalagi-Korda házban született és az emléktáblát itt lepletek le. Az emléktábla leplezése alkalmából Keledy Tibor dr., Kolozsvár polgármestere, az Erdélyi Helikon és Páztortűz megbízottai mondottak rövid beszédet. A beszédek után dr. Jékely Zoltán egy Reményik-verseket adott elő.

„A SIKER RECEPKÖNYVE”
 Ezen a címen Werner Géza Kázmér, a Philips Művek reklámfőnöke ötletes, lebilincselő módon megírt és összeállított könyvet adott ki. A könyv szerzője mögött sikerekben dús, nemzetközi reklámszakember karrierje áll, amelyet mindenki megért, aki a könyvet elolvasta. Ez a könyv nagyon sokoldalú és ötletes, szellemes formában adja valóságos keresztmetszetét az egész világ reklámtechnikájának, mesterfogásainak, kereskedelmi ötleteknek. Érdekes tanulmányok, lélektanilag kielemezett kísérletek tartalmazzák a tartalmat, amelyet aligha tesz le bárki végigolvasás nélkül. Minden kereskedő ember haszonnal forgathatja. A könyv megrendelhető az alábbi címen: Rudolf Mosse R. T. Budapest, VII. Erzsébet-körút 23. Ára füzve P 6.40, kötve P 9.—

Modern BUTOR olcsón MEZEINÉL
 festett kapható
 Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. Hálók, kombinált szobák előszobák, konyhák.

Mérnöki helyekre irtak ki pályázatot a honvédpülöknél. A MTI jelenti: A honvédelmi miniszter pályázatot hirdet a honvédség mérnök repülési szakmájában betöltésre kerülő mérnöki helyekre.

KORONA Filmszínházban
 A magyar filmgyártás legnagyobb sikerű remekműve
A HARMINCADIK
 Páger legparádésabb szerepe és alakítása. Somlay, Fáy B., Pelsőczy I. Árpád, M. Junász. Kedvezményes jegyek nem érvényesek. Jegyelvét 11-től

Február 28-ig leszállították a fiatal marhák és szopós malacok vágási korhatárát. A MTI jelenti: A földművelésügyi miniszter a közellátási miniszterrel egyetértésben átmenetileg a szarvasmarhák vágási tilalmáról megállapított 4 éves korhatárt leszállította. Február 28-ig átmenetileg megengedte a két hónapnál fiatalabb szopós malacok levágását.
 TEMETÉS. Faragó Gizella 22 éves korában meghalt. Temetése vasárnap fél 4 órakor lesz a Steinberger kápolnából, Erdélyi „Concordia”.

Kedves vendég érkezett a harminc-hetesekhez

A múlt világháborúban egy fiatal hadnagy szervezte meg a híres 37-es „roham” századot, egy pelyhes állú fiatal tiszt vezette száguldó rohamokra Biharország fiait. Legendássá vált a roham század ifjú parancsnoka. Mindig az élen harcolt és a véres iszonyú csaták rettenhetetlen hőse lett a híres Jóska-bakák rohamparancsnoka.
 Hosszú, nehéz idő telt el azóta a most vitéz Barátossy Lajos alezredes személyében jött el régi harcos bajtársait keblére ölelni az egykori parancsnok. Eljött, hogy megszorítsa deres fejű volt katonái kezét, hogy felidézze a régi harcos szép időket. Kedves vendég érkezett a 37-esekhez, Isten hozta vitéz bajtársunkat.

Nagyvárad gyorsleventék kerékpáros emlékversenye

Nagyvárad. Saját tud. A Leventék Hírközpont nagyváradai munkatársa jelenti: Vasárnap délelőtt a nagyvárad gyorsleventék kerékpáros emlékversenyt rendeznek a gyorskötélékek hősi halottainak emlékére. A mintegy 40 főnyi mezőny délelőtt 10 órakor indul a pályaudvar elől és 12 órakor ér a célba, amely az Országzászló előtt van. Az egyéni győzteseket és a csapatgyőzteseket külön díjazják. A parancsnokság felhívja a leventéket, hogy az Országzászlónál minél nagyobb számban feltétlenül jelenjenek meg.

November 30-ig kukoricára lehet átcserelni a buzajegyeket

A közellátásügyi miniszter leiratolt intézett Bihar, Kolozs, Szilágy, Szatmár, Szolnokdoboka, Beszterce-naszód, Marosvásárhely és a Székelyföld közellátási kormánybiztosához, valamint Kárpátalja kormányzói biztosa, amelyben megengedte, hogy a pirosszínű kenyérgabonajeggyel ellátottak kenyéradagjuk keretén belül a HOMBÁR-bizományosoktól kukoricát vásárolhassanak a részükre visszahagyott kenyérgabonajegy egy részének beszolgáltatása ellenében. A HOMBÁR-bizományosok minden 10 kg. kenyérgabona beszolgáltatása ellenében 15 kg. szemes kukoricát kötelesek a hatóságilag megállapított áron kiszolgáltatni mindaddig, amíg készletük van. A beszolgáltatott kenyérgabonát a bizományos ugyanakkor a hatóságilag megállapított áron veszi át. Miután kukoricacserére csak a fele adagra visszahagyott kenyérgabona használható fel, cseréért csak az a termelő eszközölhet, aki a cséplési eljárás során a gabonalapon előírt beszolgáltatási kötelezettségének már eleget tett és ezt igazolja. A rendelet szerint búzát kukoricára csak november 30-ig lehet becserélni.

TUZMENTES PÁNCÉLSZEKRÉNYT KERES MEGVÉTELRE A VÁROS. Nagyvárad thj. város polgármesteri hivatala 7168—1642. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Nagyvárad város gazdasági ügyosztályának egy tűzmentes pénz, illetve páncél szekrénye van szüksége. Ajánlatok a város gazdasági hivatalánál (város háza II. em. 23. sz.) nyújthatók be. — Nagyvárad, 1642. október hó 24-én. Klemens Rezső s. k., gazdasági tanácsnok.

Lemondott méltóságáról a Dunántúli református püspök. Pápáról jelenti a MTI: A Dunántúli Református Egyházkerület három napos értekezletet tartott Pápán. Megyeazay Vilmos püspök bejelentette, hogy 1943. január hó 13-án betölti 75. életévét és ezért lemond. Az értekezlet a bejelentést tudomásulvette és az új püspök megválasztásának határidejét november 30-ra kitűzte.

Aron felül árusította a tűzifát Ludányi Péter fakereskedő

Nagyvárad. Saját tud. Nagyváradon utóbbi hetekben teljesen eltűnt a tűzifa a piacról. A hatóságok a legerélyesebb nyomozást vezették be az indokolatlan és érthetetlen fahiány ügyében. Arra a feltevésre támaszkodva, hogy a fával visszaélések történtek, megfigyelés alá vették a fakereskedőket és az eljárásnak nyomban eredménye mutatkozott.
 Ludányi Péter Árpád vezér-utcai fakereskedőt tetten érték, amikor a tűzifa méteréért 22 pengő 75 fillér helyett 28 pengőt kért és fogadott el. Az árdrágító fakereskedő felhajtói a közvetítői Sonnenvirthe Elek és Blajer József volt nagyvárad fakereskedők voltak, akik a jelek szerint rávették a kereszteskereskedőt az üzérkedésre. A vizsgálat adatai szerint az üzérkedést az állomás melletti áruaktár fetelepe folytatták, ahonnan a vagonvételben történt nyilvános szállítás nem volt feltűnő.

Mindhárom faüzért a rendőrség őrizetbe vette, majd kihallgatásuk után átadták az ügyészségnek.

Felhívás a Szent Monika Közösség hölgyeihez

Szeretettel kérjük a Szent Monika Közösséghez tartozó hölgyeket, valamint a Róm. Kat. Nőszövetséghez csatlakozott asszony és leánygyesületek vezetőit, hogy október 26-án, hétfőn délután pontosan fél 5 órára Pray György-utca 5 szám alatt a Szociális Testvérek Otthonában lévő gyűléstermükben megjelenni szíveskedjenek, ahol a bajtársi szövetség szervezkedésével kapcsolatos nagyszabású megbeszélés lesz.
 A Róm. Kat. Nőszövetség Bihari Kerületi Központja

Őszi férfi kalap ajándékok Szántaynál Bazárépület — Színházoldal Kalapjavítás gyárilag

Dr Némethy Gyula megnyitó beszéde a Szigligeti Társaság budapesti estjén

A Szigligeti Társaság szombaton este Budapesten szerepel. Előadóestjén dr Némethy Gyula prelátus-kanonok mondja a bevezető beszédet, amelyet az alábbiakban közlünk:

Az idei augusztus havában nem csekély művészeti és lelki gyönyörűségben volt részem, midőn a szegedi fogadalmi templomnak szinte bizánci színpompájú és színbüvöletű belsejébe léptem. A falakon és a mennyezeten merő márvány és mozaik ragyogás tündöklött, melynek pompájával érdekes ellentétben volt az a nagyszrű sötét színen tartott síremlék, amely a nagy koncepciójú zseniális Klebersberg Kúnó kultuszminiszter ott nyugvó hamvait jelöli. Ha valakiről, róla el lehet mondani a Bölcsesség könyvének igéjét: consummatus in brevi explevit tempora multa: mivel hamar tökéletessé lett, sok időt töltött be. Tíz évi minisztersége alatt évtizedek munkáját végezte, mintha sejtette volna, hogy csak ötvenhét évet rendelt számára a Gondviselés. Ardebat ut luceret: égett, hogy világítson. Sok nagy alkotása között a Magyar Kultúregyletek Országos Szövetségét is ő teremtette meg, s azért a mi szerény irodalmi társaságunk, az immár felszabadult Szigligeti Társaság nevében legyen szabad megnyitóm az iránta érzett kegyelet adójával kezdenem.

Mélyen tisztelt közönség! 1905-ben a Grand Magazine júliusi számában érdekes cikket olvastam. Genius by Counties: lángelme grófságok szerint volt a címe a térképekkel ellátott cikknek, melyeken fel volt tüntetve, hogy az egyes grófságokban minő angol lángelmék láttak napvilágot. A szerző tárgyalta a fizikai környezet, az oro- és hidrográfiai viszonyok befolyását az egyénre, de maga is beismerte, hogy ezek a földrajzi tényezők legföljebb nélkülözhetetlen előfeltételei a művelődésnek, de sohasem lehetnek létrehozó okai a lángelméknek. Warwick-shire, a Warwick grófság jelentéktelen kis dombvidéke nem adhatja magyarázatát egy olyan tündöklő egyéniségnek, aminő Shakespeare, kit az angol elfoglaltság Plato fölé helyez, sem Lincoln grófság síkja nem indokolhatja meg Newton világra szóló zsenijét. Ha már most Magyarországról rajzolnánk művelődéstörténeti térképet, Bihar megye az ország legelső megyéi között foglalna helyet, hiszen Várad Székesfehérvár után legrészletesebb helye volt a magyaroknak Szent László sírja révén. A legelső magyar oknyomozó történetet, a Carmen Miserabilet várad kanonok, Rogerius mester írta a tatárjárásról. Az első lovas bronzszobrot Marcus Aurelius császár, tehát a I. század óta, a legendás Szent László szobrot 1390-ben állította a fényes csücskes székesegyház elé János pü-

pök. Évtizedekkel előzte meg Donatello remekét, a Gattamelata szobrot Pádovában. A XV-ik század derekán, Vitéz János püspök oly ragyogó könyvtárat alkotott Váradon, hogy azt a század első humanista költője, Janus Pannonius lelkes versben magasztalhatta:

Szép könyvtár, szinte búcsúdom.
Sok régi író művei!
Nem él már Phoebus Delphiben.
S a műsák sem Castalián;
Itt laknak ők, az ihletők...

Az utódok hanyagsága s a harminckét éves török uralom elpusztította Várad ragyogó középkori művészetének emlékeit, kő kövön nem maradt. A város visszafoglalása után többől újra kellett építeni Szent László városát. Ha irodalomtörténeti térképet rajzolunk Biharról, ilyen neveket kellene beleírunk. Érszemjéhez Kazinczy Ferenc, Váradhoz Pázmány Péter, a magyar biboros Cicero, Szalontához Arany János, a legnagyobb magyar nyelvművész nevét. A francia közmondást: Noblesse oblige, a nemesség kötelez, így is lehet variálni: le passé oblige: a múlt kötelez. A ragyogó múlt, a nagy nevek elég okot adnának a csüggedésre, ha ez nem lenne halálos véték egy szent, nemzeti ügy ellen. Mert minden part

pour l'art ellenére az irodalom ügye nemzeti ügy, a haza ügye, különösen Magyarországon. Sok példa van rá a történelemben, hogy mikor politikailag elbukott egy nép, nyelvében, művészetében tovább élt, fennmaradt. Fülöp, a macedón király ragyogó fia, Nagy Sándor elfoglalhatta Görögországot, de mindkettő görög kultúra neveltje volt, s Nagy Sándor világhódítója csak eszköze lett annak, hogy a görög nyelv világnyelvvé, a görög kultúra világkultúrává váljék.

Szörnyű időben, mikor hazánk esztrák katonai uralom alatt szenvedt, darabokra szaggatottan, 1850-ben Szalonta mélabús szülöttét, Arany Jánost az a gondolat tartotta fenn, hogy nyelvében művészetében tovább élhet megtiprott nemzete. Azért a hazatért nagy tragikus művészt, Egressy Gábort így üdvözölte:

Igen, visszatérted a jövőre zálog:
S én kétségbeesett most remélek, várok
Boldogabb időköt;
Még sötét az égbolt, de borús határán
Kezdi már jelölni egy felelő szivárvány
A síró felhőket.

Félre kishitűek, félre! nem veszett el
Élni fog nyelvében, élni művészetével
Még soká e nemzet!
Föl merészes versenyre, kinek az istenség
Nyujtá dallamos ajk s honi hárfá kincsét!
Zengjen, aki zenghet.

Igen: zengjen, aki zenghet. Hadd nyissam meg e szavakkal a félszázados Szigligeti Társaság mai előadó estjét.

SZÍNHÁZ

Száz piros rózsá

— Operettbemutató a Szigligeti színházban

Ismét Erdélyi operett, amolyan borsos limonádé, mint az Erdélyi operettek általában. A Száz piros rózsában valamivel több az édeskészség a szokottnál és kevesebb az ötletek fűszere, de a vegyi összetétel körülbelül ugyanaz ez alkalommal is. Tönkrementőfélben lévő földbirtokosok és földbirtokosnők igyekeznek menteni benne az eladósodott ősi vagyont, amiért ugyebár szent kötelesség áldozatot hozni, de közbelép a szerelem és felborítja a józan számításokat. Van egy kedves dal az operettben, amely nagyon tetszetősen emlékeztet ezzel kapcsolatban arról, hogy miért is oly esztelen a szív és miért oly szivtelen az ész. Ezt a dalt Hotty Éva adja első felig beszélve, félig énekelve, de az ének és a beszéd oly biztos válogatásával, annyi finomsággal és átéléssel, a szokványos primadonnai vigyor oly okos és kellemes mellőzésével hogy a közönségnek szemé-szája elállt és valósággal mocsanás nélkül hallgatta. Hotty Éva a társulat drámai hősnője egyébként ezuttal mutatkozott be mint énekes színésznő s mindenkit meglepett sokoldalúságával. Bizonyos fölénytel kezelte a

dolgokat, nem értékeli túl az operett naív prózáját s csengő hangja az ének-számokat is kelően érvényre juttatja. Amellett táncolni is tud. Nagy sikere volt. Göndör Klári egy kis szélművészes vidéki szubrettet játszik s ebben a szerepében végre alkalma van képességeit megmutatni. Csupa háj, humor és elevenesség. Meghódította azokat is, akik korábbi fellépései alkalmával még összehasonlításokat tettek közte és a társulat régebbi szubrettjei közt az utóbbiak javára. Ez a kislány annyira tehetséges, hogy félős: nem marad sokáig minálunk. Márfy Vera nem volt annyira színes mint más alkalmakkor: biztosan a szerep érzélgőssége a hibás. Telek Ica viszont fejlődést mutat. A férfiak közül Szabó Ernő nem elég izléses túlzásokba esapó mókáival aratta a legnagyobb sikert, de sokat tapsolt a közönség Máray Edének és Tanay Emelinek is, akit főtitkári beosztása és elfoglaltsága miatt hosszú idő után most láttunk először színpadon. A darab kiállítása, rendezése és zenekari vezetése kifogástalan. (j. b.)

Színházi iroda közleményei:

— Szombat, vasárnap: Száz piros rózsá.

Szombaton délután fél 4 órai kezdettel Keith Winter világsikerű színjátéka, a Tüzevész kerül színpadra filléres helyárrakkal. Jegyek: 30 fillértől 170 fillérig.

Vasárnap délután fél 4 órakor Szabados Béla gyönyörű muzsikájú nagy operettje, a „Bolond” van a színház műsorán olcsó helyárrakkal a bemutatkozó előadás elsőrendű szereposztásában. Jegyek: 40 fillértől 260 fillérig

Zseblámpa elemek

érkeztek

Mózes István

céghez, Hlatky E.-u. 15.

már válthatók a színházi pénztárnál „Aranyárga falevél”, az idény legnagyobb sikerű operettjüdsága hét-főn este filléres helyárrakkal kerül színre.

Előkészületben: Sybill, Jakobi Viktor gyönyörű muzsikájú, örökbecsű operettje, Kovács Irén koloratur primadonna bemutatkozó fellépésével.

HETI MŰSOR:

Szombaton délután: Tüzevész.
Szombaton este: Száz piros rózsá, A-bérlet.

Vasárnap délután: A bolond.
Vasárnap este: Száz piros rózsá.
Hét-főn este: Aranyárga falevél.

Őszinte mozikritika

GPU

— Bemutató a Belvárosi mozgóban —

Ufa-film a Szovjet félelmetes titkos szervezetről. Nem a képzelet szüleménye a cselekmény, hanem a német hadvezetőség kezére került adatokból állították össze megrázó valóságességgel. A film előszövegében vitetett címen lánognak a GPU betűk s ez magában is érzékelteti a szörnyűségeket, amelyeket a darab tartalmaz. Az emberi élet vadállati semmibevevésével törtet a Szovjet céljának elérésére, hogy lángba borítsa Európát és elsöpörje a föld-rész kis és nagy államainak társadalmi berendezkedéseit, tekintet nélkül arra, hogy a hivatalos orosz diplomácia jó arcot vagy ellenséges indulatot mutat-e feléjük. Ördögi kémszervezet hálózata fonja be az országokat, amelynek tagjait kíméletlen leleményességgel verbu-válják s jaj annak, aki megfélemlődve vagy kiábrándultan hátat akar fordítani a szervezetnek. A GPU keze eléri, akár Finnországba, akár Párizsba, akár Rotterdamba menekül. Gyilkosság, lázítás, sztrájkra, szabotázsra, bujtogatás, emberrablás, az egész vonalon féktelen és alattomos terror a GPU eszközei és munkájának közvetlen eredményei. A borzalom képei idegtépő változatosság-gal követik egymást a filmben, a néző elszörnyedve eszmél rá a veszélyre, ami Európát Moszkvából fenyegette s fellé-legző megnyugvással átja a világmentő fordulatot, a német hadsereg diadalma előretörését, amint megtisztítja a GPU rettentő fészkeit Európa nagy központjaiban. A darab rendkívül erős lélektani és politikai hatása. De gyöngye ideg-zetűeknek nem éppen ajánlható.

FILM KÉSZÜL AZ ERDÉLYI SZÖVETKEZETEK RŐL

A Magyar Tudósító jelenti: Az Erdélyrészi Hangya Központ a Magyar Filmirodával nagyszabású kultúrfilm-et készítettett. A felvételeket Dávid István fiatal erdélyi író forgatóköny-ve szerint Ratosnyán, Gyergyószent-miklóson, Marosvásárhelyen, Zsögöd-fürdön, a Libán havason, Középfőkon, Közdivásárhelyen, Sepsiszent-györgvön, Székelyudvarhelyen, Kilyden, Szamosújváron és Böződön vették fel. A havasi gyümmölesgyűjtés, állatértékesítés, tollértékesítés, faragó-bokrok, szövetségzetek és áruaktárák munkáit a helyszínen vették filmre.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári arak!

A nagyvárad kir. járásbíróság
Pk. 12.476—1942—6. szám.

IDÉZŐ HIRDETMÉNY

A nagyvárad kir. járásbíróság köz-
bírója teszi, hogy Nagyvárad thi. város,
Polgármester által kért kérelmezőnek
Sallai András és neje ez. Braun Anna
panaszoltak ellen az 1440—1941. M. E.
ez r. 7. §-a alapján egyezségi eljárás
iránt indított perében egyezségi tárgyalásra
határnapot tűzött és felhívja
a feleket, hogy 1942. évi február hó 5.
napján délelőtt 8 órakor hivatalos hely-
iségében (Széchenyi-tér 14. házszám,
31. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egy-
ezserszeminde pedig Sallai András és neje
ez. Braun Anna panaszoltak részére
— akik ismeretlen helyen tartózkod-
nak — ügygondnokul dr. Sebő Mihály
nagyvárad ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja panaszoltat, hogy
a fent megjelölt határnapon és órában
személyesen vagy képviselőre jogosult
és igazolt meghatalmazott által jelen-
jenek meg, mert ellenkező esetben az
ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyvárad, 1942. évi október hó 9.
napján.

Dr. Horváth Sándor s. k. kir. járásbíró.
A kiadmány hitelűl: **Koncz**, kiadó.

A nagyvárad kir. járásbíróság
Pk. 12.469—1942—6. szám.

IDÉZŐ HIRDETMÉNY

A nagyvárad kir. járásbíróság köz-
bírója teszi, hogy Nagyvárad thi. város,
kérelmezőnek Negrut Miklós és neje ez.
Indries Irén panaszoltak ellen az 1440—
1941. M. E. ez r. a. egyezségi eljárás
iránt indított perében az egyezségi tárgyalásra
határnapot tűzött és felhívja a feleket,
hogy 1942. évi február hó 5. napján
délelőtt 8 órakor hivatalos helyiségében
(Széchenyi-tér 14. házszám, 31. aj-
tószám alatt) jelenjenek meg, egyezserszeminde
pedig Negrut Miklós és neje
Indries Irén panaszoltak részére — aki
ismeretlen helyen tartózkodik — ügy-
gondnokul dr. Boross István nagyvárad
ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja panaszoltat, hogy
a fent megjelölt határnapon és órában
személyesen vagy képviselőre jogosult
és igazolt meghatalmazott által jelen-
jenek meg, mert ellenkező esetben az
ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyvárad, 1942. évi október hó 8.
napján.

Dr. Horváth Sándor s. k. kir. járásbíró.
A kiadmány hitelűl: **Koncz**, kiadó.

A nagyvárad kir. járásbíróság
Pk. 12.433—1942—6. szám.

IDÉZŐ HIRDETMÉNY

A nagyvárad kir. járásbíróság köz-
bírója teszi, hogy Nagyvárad thi. város,
kérelmezőnek Lees Vazul panaszoltak
ellen 1440—1941. M. E. ez r. 7. §-a alap-
ján egyezségi eljárás iránt indított per-
ében egyezségi tárgyalásra határnapot
tűzött és felhívja a feleket, hogy 1942.
évi február hó 5. napján délelőtt 8 óra-
kor hivatalos helyiségében (Széchenyi-
tér 14. házszám, 31. ajtószám alatt) je-
ljenek meg, egyezserszeminde pedig Lees
Vazul panaszoltak részére — akik ismer-
etlen helyen tartózkodnak — ügygond-
nokul dr. Boross István nagyvárad
ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja panaszoltat, hogy
a fent megjelölt határnapon és órában
személyesen vagy képviselőre jogosult
és igazolt meghatalmazott által jelen-
jenek meg, mert ellenkező esetben az
ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyvárad, 1942. évi október hó 8.
napján.

Dr. Horváth Sándor s. k. kir. járásbíró.
A kiadmány hitelűl: **Koncz**, kiadó.

**November 2-án lép életbe
a téli időszámítás**

**A nyári időszámítás hajnali három órakor
szűnik meg**

(MTI) A nyári időszámítás november másodikán hajnalban
három órakor megszűnik. Ehhez képest az említett időpontban
november másodikán két óra van.

**Mindkét lábát levágta a sebes-
vonat egy diószegi váltóórnek**

Behalt súlyos sérüléseibe a szerencsétlen vasutas

(Nagyvárad.) Tegnap este Diószeg-
ről értesítették a mentőket, hogy a
sebesvonat súlyos vasuti szerencsét-
lenség áldozatát hozza Nagyváradra.
A mentők kivonultak a sebesvonat-
hoz, amelyről eszméletlen állapotban
emeltek le egy vasutast. A szerencsét-
len ember neve Ráski Gyula, aki
1912-ben született, református vallá-
su, váltóóri szolgálatot teljesített a
diószegi állomáson.

Amikor a sebesvonat befutott a
diószegi állomásra, fel akart ugrani a
vonatra, hogy a váltóórrel az állomás-
épülethez menjen, azonban olyan sze-
rencsétlenül ugrott, hogy lecsuszva, a

vonat kerekei alá került. A vonat
mindkét lábát térdén felül metszette
le.

A szerencsétlen embert azonnal
első segélybe részesítették, feltették
a sebesvonatra és Nagyváradra hoz-
ták, ahol a mentők azonnal a köz-
kórházba szállították. A közkórház-
ban orvosi gondozás alá vették. A
vérvesztése azonban olyan nagy
volt, hogy ki sem tudták hallgatni, s
még az este meghalt. A kórház érte-
sítette az illetékes hatóságokat és a
hozzátartozókat Ráski Gyula halálá-
ról.

**Magyarnyelvű posta-
küldeményeket lehet
feladni Romániába**

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A román postaigazgatóság-
tól érkezett értesítés szerint, Romániába ismét küldhetők ma-
gyar nyelven írott postai küldemények.

**Személyi változások a b' harmegyei
jegyzői karban**

A hivatalos lap szombati száma közli a változásokat

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A
Hivatalos Lap szombati száma közli
a belügyminiszter rendeletét, amely-
lyel Szűcs Gyula körjegyzőt, berettyó-
csuhai lakost Erköbölkúti nagyköz-
séghez községi jegyzővé, Szabó Gábor
községi jegyzőt, erköbölkúti lakost a
berettyócsuhai körjegyzőséghez kör-
jegyzővé, Bodnár Károly községi se-
gédjegyzőt, nagylétei lakost a csokalyi
körjegyzőséghez körjegyzővé, Boross
István körjegyzőt, révi lakost a pok-
lostelki körjegyzőséghez körjegyzővé,
Csomor Béla községi jegyzőt, otto-
mányi lakost a körösszegi körjegyző-
séghez körjegyzővé, Jakab István kör-
jegyzőt, rózsapataki lakost Érsemjén
nagyközséghez községi jegyzővé, Tóth
József községi segédjegyzőt, bagaméri

lakost Gálospetri községhez községi
jegyzővé, Haragay Antal községi se-
gédjegyzőt, örvéndi lakost a sólyon-
kővári körjegyzőséghez körjegyzővé,
Illyés István községi jegyzőt, körös-
zegi lakost a Hegyközpályi körjegy-
zőséghez körjegyzővé, Nics György
körjegyzőt, érseléndi lakost Kisker-
ki nagyközséghez községi jegyzővé,
Rogge Károly körjegyzőt, Váradosehi
lakost a fugyivásárhelyi körjegyző-
séghez körjegyzővé, Lehel György
községi jegyzőt, gálospetri lakost az
érseléndi körjegyzőséghez körjegyző-
vé, Hummel Ödön körjegyzőt, fugy-
ivásárhelyi lakost Ottományi nagyköz-
séghez községi jegyzővé ideiglenes
hatállyal kinevezte.

Márkás órák, ékszerek, disztárgyak
nagy választékban
Arany, briliáns, ezüst beváltás
Ora, ékszer, szakszerű javítás
Viktor Árpád szakképzett órák és ékszerész
Karik gyűjtők
P. 18.60
gramm-a
Rákóczi-ut 3.

**Budapesti utasok! Vigyázat!
Október 27 és 28-án
szünetel a vasuti forgalom
Szolnok és Szajol között**

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
Október 27-én és 28-án Szolnok és
Szajol között a vasuti forgalom szü-
netel. A vonatok ezen a két napon
kerülő útirányon közlekednek. A
távolsági vonatok indulási és érkezési
ideje megváltozik. A MÁV felkéri az
utazóközönséget, hogy az említett két
napon Budapest—Nagyvárad viszony-
latban saját érdekében ne utazzék, il-
letve előzetesen érdeklődjék a vona-
tok közlekedése iránt.

Tudja-e Ön...

- ... hogy a kolbászt, amint Aristophanes görög vígjátékíró (Kr. e. 450 körül) nyomán tudjuk, már az ókor is ismerte és kedvelte? Európában igazi népszerűsége csak a középkor óta tett szert. Azokban az európai országokban, amelyekben a lakosság nagyrésze irodában és gyárban keresi meg a kenyerét a legutóbbi évtizedek folyamán kenő-kolbász alakjában jött divatba.
- ... hogy a Nilus vizállása akkor éri el legnagyobb szintjét, amikor a nap az oroszlán jegyébe lép? A régi egyiptomiak azért, amint Plutarchos feljegyezte, az oroszlánt a víz szimbólumának tették meg és forrásait oroszlánfejű alakra faragták csurgatósóval látták el. Ez a szokás a görögök és rómaiak közvetítésével később az európai civilizáció egész területén elterjedt.
- ... hogy a lópatkókovácsolás először időszámításunk kezdetén a rómaiaknál honosodott meg, ekkor azonban még nem szegekkel verték fel, hanem kötözéssel erősítették a lovak patájára?
- ... hogy a fülbevaló a legrégebbi időben a rabszolgaság jelvénye volt és ennek megfelelően elvárolithatatlan módon erősítették a fülbe? Alakja a rabszolga tulajdonosának megjelölésére szolgált. A nő fülbevaló divatja hasonlóképpen abból az időből származik, amikor a társadalom a nőt a férj szolgálatjának tartotta.
- ... hogy egy kétszáz évvel ezelőtt megjelent külföldi könyv, amely a különböző országokban divatos udvari szertartásokat tárgyalja, a következő érdekes tudósításban számol be „a fejedelmi személynégek reggeli felkeléséről és esti lefekvéséről”: „Egyes fejedelmi házaspárok egy szobában alszanak, mások ellenben egymástól teljesen elkülönített szobákban és a felsőes férjeknek nagy szertartással kell megszerezniük az engedélyt, hogy feleségük hálószobájába beléphessenek. Spanyolországban például a király csak a következő módon keresheti fel feleségét: Hálóruha helyett, melyet az illető éppen úgy tilt, mint a papucsot, feketé köpenyt kell viselnie Balján pajza függ és szalagra kötve egy üveg, mely nem ivásra, hanem egészen más célokra szolgál. Ugyancsak baljában egy kis méceszt visz magával, jobbában pedig hosszú tört tart. Ha mindezekkel a kellékekkel fel van szerelve, akkor beléphet a királynő lakosztályába”.

SPORT

Fokozott érdeklődés előzi meg a vasárnapi atlétikai viadalt

Míg a NAC holnap Kolozsváron a KAC-al mérkőzik, addig Nagyváradon a KAC atlétái fognak küzdeni a helybeli atlétákkal Nagyvárad bajnokságáért.

A verseny keretében rendezik meg a délkeleti kerület női bajnokságait is, amelyen szintén indulnak a kolozsvári hölgyek is.

A KAC Kolozsvár legkitűnőbb versenyzőivel képviselteti magát. Köztük lesz Kiss György is, az idei országos vidéki bajnok és Magyarország egyik legkitűnőbb középtávú futója, továbbá Bíró György, a volt magyar kalapácsvető bajnok és rekordér. A többi ismert atléta közül ki kell emelnünk Martont, Gyugyucot és Mussafer Sefket Bevt, valamint a kitűnő ifjúsági futót, Buttkát, a nagyváradi Gáll ellenfelét. A nagyváradiak közül Kiss, Krupka, Lerchner, Osztopányi, Majtényi, Szarvas, Kántor és az ifjúságiak közül Gáll, Kovács, Csapó, Mois, mindmégannyi ismert kitűnőség.

A kolozsvári lányok közül Csák Il-dikó országos viszonylatban is egyike a legjobbaknak. A váradi lányok közül Oláh Irmát nem kell külön bemutatni, a többiek közül Oláh Ida, Nagy Irén, Szuhovszky Éva, Farkas Duci, Köveskuthy, Bárány Mária, Tóth Margit, Máthé Erzsébet lesznek azok, akik a bajnoknői címekre pályázhatnak, egyúttal bebizonyítva azt is, hogy női atlétikánk a legjobb az országos vidéki városok között.

1000 és 2000 méteren Gáll kerületi

rekordot akar futni, míg Oláh Irma a női magasugrásba tesz csúskísérletet.

A versenyszámok a következő sorrendben lesznek lebonyolítva: 1000 m. ifjúsági, 100 m. ifj., 100 m. senior, súlylökés senior, magasugrás senior, magasugrás ifj., rúdugrás ifj., 400 m. senior, 400 m. ifj., gerelydobás senior, távolugrás senior, 800 m. senior, diszkosz senior, 5000 m. senior, háromugrás senior, kalapácsvetés senior, 2000 m. ifjúsági.

A kerületi női bajnokság versenyszámainak sorrendje: magasugrás, 60 m. síkfutás, súlydobás, távolugrás, diszkoszvetés, 100 m. síkfutás.

A verseny holnap, vasárnap Jé-után pontosan fél 3 órakor kezdődik a nagy propaganda helyárak mellett.

A legutóbbi versenyek, így pl. a Kelet-Délkelet viadal is bebizonyították, hogy a jól megrendezett versenynek Váradon is megvan a maga szépszáma közönsége. Bebizonyosodott, hogy a futballon kívül Nagyváradon az atlétikának van ma a legnagyobb közönsége. A holnapi évadzáró versenyre — az érdeklődésből ítélve — rekordközönségre számíthatnak az atléták.

Még érdekesebbé teszi a vasárnapi sportdelutánt, hogy a délelőtti hirdetőt NMK Törökös-CsAK kerületi labdarugómérkőzést is delután 1 órára, közvetlen az atlétikai viadal elé teszik, így a nagyszámú szurkoló seregnek módjában lesz egy nívós atlétikai versenyt is végignézni.

Férfi ruhákat használtakat, legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használt ruha üzletében Bémer-tér 1. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, OKTÓBER 25.
Budapest I.

- 7.30 Fohász, Szózat, Reggeli zene.
- 8.30 Öszinte beszéd.
- 9.00 Szórakoztató művészlemez.
- 10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdeti dr. Havasz László püspök.
- 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkosrendi templomból. A szentbeszédet Körtvélyessy Linzenbold Ferenc hittanár mondja.
- 12.15 Levele-műsor.
- 12.55 Az új termelési rend. Juresek Béla közellátási államtitkár előadása.
- 13.10 A Légierők fuvózenekara.
- 14.00 Művészlemez.
- 15.00 A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
- 15.45 BSzKRT-zenekar.
- 16.00 Egészségügyi Kalendárium.
- 18.50 Hírek magyar, német, román,

- szlovák és ruszin nyelven.
- 17.05 Hadigondozó vasárnap, Dr. Fölba János prelátus, előadása.
- 17.15 Magyar nóták.
- 17.30 Hangképek a vasárnapi sportjáról.
- 17.50 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 18.20 Bajor Gizi csevegése.
- 18.30 Honvéd kivánsághangverseny.
- 21.15 Filmdalok.
- 21.40 Hírek, Sport- és löversenyeredmények.
- 22.15 Beethoven: F-dúr vonósnégyes.
- 23.00 Szórakoztató zene.

Budapest II.

- 11.15 Szórakoztató zene.
- 12.15 Kamarazene.
- 15.00 Chappy tánczenekar.
- 17.05 Bor, tűz, kacsaj.

HÉTFŐ, OKTÓBER 26.

Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő, Torna, Hírek, Közlemények, Reggeli zene.
- 10.15 Székesfevárosi Tűzoltózenekar.
- 11.15 Dchussy-művek.
- 11.40 Dr. Széll Sándor felolvasása.
- 12.10 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 A Rádiózenekar műsorából.
- 15.20 A kassai rádió műsorából.
- 15.50 Hős bolgár katonákról. Nyíry Iván m. kir. ezredés előadása.
- 17.05 A közellátásiügyi minisztérium előadásorozata.
- 17.20 Meesekij Rudolf és Csanak Béla kézzongorás jazzműsora.
- 17.40 Gáspár Gyula felolvasása.
- 18.00 Horváth János cigányzenekara.
- 18.40 Ajtay Andor csevegése.
- 19.05 Szólonótás.
- 19.55 Sennyei Vera verseket mond.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Ács Tibor,** Széchenyi tér 6.

- 20.10 Az Operaház zenekara.
- 22.10 Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál és Cselényi Jekel.
- 23.10 Régiidők operettjeiből.

Budapest II.

- 17.05 László Magda énekel.
- 17.25 Német nyelvoktatás.
- 18.00 Könnyű dallamok.
- 18.20 P. Gyenies András előadása.
- 18.45 Mai magyar szerzők bemutatás hangversenye.
- 19.25 Pongrácz Kálmán előadása.
- 19.50 Nagyanyó táncrendje.

KEDD, OKTÓBER 27.

Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő, Torna, Hírek, Közlemények, Reggeli zene.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.15 Kamarazene.
- 11.40 Divattudósítás.
- 12.10 A hudepesti honvéd őrszólóal zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Buttkó Ede tánczenekara.
- 15.20 Sovinsky László szalonzenekara.
- 17.05 Honvédeink nótát kérnek.
- 18.05 Haraszthy Elemér előadása a Marcia su Roma husz éves évfordulóján.
- 18.25 Wekerletelepi Dalkör.
- 19.05 Rádiózenekar.
- 20.00 Gulácsy Irén szegedi emlékei.
- 20.20 Feszka-zenekar.

- 20.40 Vitéz dr. Boda-Novy Béla miniszteri titkár iparügyi előadása.
- 21.30 Kartfiáth Jenő verseiből ad elő.
- 22.10 Táncczene.
- 23.00 Bőszorményi Nagy Béla zongorázik.
- 23.30 Göczy Barnabás zenekarának műsorából.

Budapest II.

- 17.50 Ruszin hallgatóinknak.
- 17.30 Zalánfy Aladár orgonál.
- 17.55 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
- 18.20 Radics Gábor táncgyűjtése.
- 18.40 Berde Mária felolvasása.
- 19.00 Felolvasás hanglemekkel.
- 20.20 Balassa, Csokonai, Petőfi és Ady verseiből előad Simonffy Margit.

ELADÓ 2 szoba, fürdőszobás be-költözhető magánház 18.500 P. — 2 szoba, előszobás, kertés ház 11.500 P. — 3 szoba összkomfortos uri magánház beköltözhető 26.000 P. — Központban 1x4 szobás és 1x2 szobás összkomfortos 40.000 P. — Központban 1 emeletes, adómentes új bérbáz 105.000 P és több kisebb-nagyobb házak, szőlők és birtokok.

VEKERÉNY

ingatlaniroda, Rákóczi-ut 7. szám Turul papirkereskedésben.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt briliánsat vásárol Farjan Mas.ékezerész, Rákóczi-ut 8. 185

Eladó egy szoba, konyha, kamara és kertből álló magánház, Kálvária-u. 174. szám. Ára 5000 pengő. Tudakozó lin, jehet Nogáll-u. 5. szám. 291

Jókarban lévő üstház üstfel együtt átadó. Rimler Károly-u. 19. 307

Sziliskin női bunda jutányosan eladó. Deák Károly, Vámház-utca 9. 305

Egy natur szkunksz kepp eladó. — Megtekinthető: Lafayette, Rákóczi-ut 8. 304

Eladó jókarban lévő üzleti redőny ajtóval. Vitéz-u. 31. Háztulajdonosnál. 300

Vadkörte 500, vadgesztenye 50, szelid gesztenye 50, körteoltvány 200, almaoltvány 200, eladó. Zámbo, Széchenyi-tér 2. szám. 299

Keresünk azonnali megvételre egylovas jókarban lévő hintót (konflikt). Vegyi-és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál u. 2-6. 298

Eladó egy jó rádió. Jókai Mór-u. 19. ajtó 11. 297

Eladó Biharkeresztes határában 10-25 kat. hold tehermentes szántóföld Megbízott Bihar Lajos ny. főtanácsosné, Biharkeresztes, Tanya. 296

Szólótulajdonosok! Eladó szőlőingatlanokat azonnal jelentétek be nálam, hogy vidéki vevőimnek bemutatthassam. Jelic Gyula ingatlanforgalmi irodája, Lukács György-utca 28. Telefon 12-72. 294

Havi 150 pengő törlesztésre eladó Teleki-utcából nyíló bérbáznak háromszobás, fürdőszobás házrészre, 15.000 pengő vételárért, 10 havi részlet előre lefizetése mellett. Jelinek ingatlaniroda Teleki-u. 2, telefon 33-15. 310

Eladó 2 szobás összkomfortos 2x1 szobás ház. Irinyi-u. 18. 309

Uri magánház, háromszobás, parkos összkomfortos, Horthy Miklós utca mellékutcájában novemberi beköltözhetővel 30.000 pengő alkalmi olcsó árért eladó. Jelinek ingatlaniroda, Teleki-u. 2, telefon 33-15. 308

Vadászkutyát megvételre keresek. — Cimet Rudolf Mosse hirdetőirodába. Bazárépület. 293

Eladó egy szoba, konyha, kamara és kertből álló magánház, Kálvária u. 134. szám. Ára 5000 pengő. Tudakozó lin, jehet Nogáll-u. 5. szám. 291

Eladó regénytár. Dr. Baditz Miskolc 154

Állást keres

Könyvelést, levelezést vállal félnapra tisztviselő. Ajánlatokat „Könyvszakér-16” jellegre kiadó továbbít. 311

Tizezer pengő garanciával nyugdíjas jegyző tisztviselői állást keres. Címeket Bunyitay liget 56. alá keddtől delután 3-5-ig. 302

Német uriaszony kitűnő gazdasszony házvezetőnek vagy anyahelyettesnek menne vidékre. — Sztaroveszky-u. 12. Hoffmanné. 301

Fiatal gyermektelen házaspár, ház-mesterji állást keres elsejére. Cím a Kiadóban. 288

Háziaszony támaszául, beteg mellé vagy ehhez hasonló állásba eimenne magános, intelligens nő. Leveleket kér „Megbízható” jellegre a kiadóba. 289

Vidéki nő, háztartás vezetését vállalja, magános urnő vagy idősebb házaspárnál. Cím a kiadóban. 286

Lakás

Garzon lakásom átadó. Díó kombi-nált szobám eladó. Érdeklődni Jókai-u. 21. Alsócsengő. 296

Uj, modern, összkomfortos, egy, két, háromszobás lakás, november elsejére kiadó. Cím a kiadóhivatásban. 303

Egy vagy kétszobás lakást az Aradi-út környékén keresek „Jól fizető” jellegre a kiadóba. 295

Kiádo üres szoba, fürdőszoba használattal, elfoglaltsággal bíró idősebb nő-nek. Városliget-u. 7. Háztulajdonosnál. 292

Házulajtele

Házulajdonosok Szövetségének új telefonszáma 32-15. 312

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilagy! Dezső-utca 5. szám.

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R. T.

Fő-és felelőszerkesztő:

Dr. Paál Árpád

felelős kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda R. T.
igazgatója